CMU SCHOOL OF PUBLIC POLICY

Supported by FACEBOOK

WOW

Women Leading Our Connected World : Season 2

#ORDINARY WOMEN

WOMEN LI(FE)BRARY

Voice of Women in Thailand

เสียงของผู้หญิง สำคัญแค่ไหน

โลกปัจจุบันหมุนรอบตัวเราโดยมี ”Hyperlink” เป็นปัจจัยใหม่ในการดำรงชีวิต เราหาข้อมูลได้รวดเร็ว ง่ายดาย สืบค้นเรื่องราวต่างๆ โดยไม่ต้องพลิกหน้าหนังสือ ติดต่อธุรกิจด้วยความเร็วระดับ Milliseconds สังสรรค์กับครอบครัวและเพื่อนๆ โดยอาจจะไม่ต้องพบหน้ากันจริงๆ ความหมายและหน้าที่ของ Hyperlink นั้นช่างกว้างขวางจนเราอาจจะลืมตั้งคำถามง่ายๆ...ว่าแล้ว Hyperlink นั้นมัน “Link” เราเข้าด้วยกันจริงๆ หรือ? Link เหล่านั้น สามารถ “Connect” พวกเราเข้าด้วยกันได้ไหม? เป็นไปได้ไหม ที่พวกเราจะรู้จักกันจริงๆ ได้พบปะ แลกเปลี่ยน แบ่งปัน สังสรรค์ เชื่อมพลังที่พวกเรามีให้กลายเป็นพลังที่แข็งแรงยิ่งขึ้นร่วมผลักดันสังคมโลกให้ดีขึ้น งามขึ้น ยั่งยืนขึ้นอย่างที่เราหวังสร้าง Connection ใหม่ๆ ที่อาจจะเรียบง่ายกว่าที่เราคิดไว้และลื่นไหลโดยไม่มี HTTP 404 errors มาขวางทางเราได้ สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับ Facebook ออกแบบกิจกรรมรูปแบบสร้างสรรค์เพื่อริเริ่มและผลักดันด้านการเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้นำหญิงในบริบทของยุคไทยแลนด์ดิจิทัล 4.0 เพื่อสร้างสังคมร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้หญิง เพื่อสนับสนุนการร่วมมือและสร้างการเชื่อมโยง และเพื่อผลักดันให้ทุกคนตระหนักได้ว่าสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างความเปลี่ยนแปลงประเทศไทยได้ โดยในงานจะประกอบด้วย 7 กิจกรรมหลัก ๆ ได้แก่ Speed Geeking, Building Our Connected World, Paths for Women Maze, Girls Who Dev Workshop, Social Media Workshop, Abstract Face Art, and Four Boxes และประกอบไปด้วยผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลักที่เป็นผู้หญิง จากกลุ่มต่างๆ ได้แก่ สส. หญิงจากทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน (Thought Leadership) นักธุรกิจหญิง Entrepreneurs (Business Leadership) นัก Developers หญิง (Tech Leadership) ผู้นำรุ่นเยาว์ Young Leaders (Youth Leadership) และพระภิกษุณี (Religious Leaders) งานในวันนั้น จัดขึ้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2562 ภายใต้โครงการ Policy Market EP.9 : WOW Woman Leading our Connected World หรือเรียกสั้นๆ แต่มีความหมายว่า WOW

บทบรรณาธิการ

E-Magazine ชุด Women Li(fe)brary ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสรุปรวบยอกิจกรรม ภายใต้โครงการ โครงการ Woman Leading our Connected World Season 2 (WOW2) ต่อจากกิจกรรม เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2562 ที่ผ่านมา ซึ่งกิจกรรมในครั้งนั้นได้รับการตอบรับอย่างดีมาก เพราะเสียงของผู้หญิงในสังคมไทยเริ่มดังขึ้น และผู้หญิงก็มีส่วนในการร่วมแสดงพลังและความคิดเห็น ตลอดจนมุมมองต่างๆ ที่พวกเธอเชื่อว่าจะสามารถขับเคลื่อนสังคมไทยให้ก้าวหน้าและได้รับการพัฒนามากขึ้นกว่าเดิมได้ จากกิจกรรมในวันนั้น ทีมงาน WOW เราได้เห็นถึงความสำคัญของผู้หญิงทุกคน เราเชื่อมั่นว่าผู้หญิงธรรมดาก็สามารถขับเคลื่อนสังคมได้ จึงเป็นที่มาของโครงการ WOW2 และในปีนี้ สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงได้ร่วมมือกับ Facebook Thailand จัดทำโครงการ Woman Leading our Connected World Season 2 ภายใต้ Theme: Ordinary Women and COVID-19 Impacts (ผู้หญิงธรรมดากับผลกระทบช่วงโควิด-19) กล่าวคือ ในปี 2562 จนถึงต้นปี 2564 ประเทศไทยประสบการณ์ปัญหาเรื่องโรคระบาด เฉกเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก นั่นคือ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 และมีความรุนแรงอย่างมาก ส่งผลให้รัฐบาลประกาศใช้นโยบายควบคุมโรค อาทิ มาตรการ Lockdown เคอร์ฟิว ปิดห้างสรรพสินค้า ปิดโรงเรียน ห้ามมิให้มีการชุมนุมของกลุ่มคนจำนวนมาก ตลอดจนการออกคำสั่งให้พนักงานสามารถทำงานที่บ้านได้ เป็นต้น มาตรการเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้หญิงในแต่ละช่วงวัยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น แม่บ้าน พนักงานออฟฟิศ แม่ค้า หรือผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก พวกเธอย่อมได้รับผลกระทบโดยตรงต่อรายได้ กล่าวคือ ผู้หญิงบางคนไม่สามารถออกไปทำงานนอกบ้านได้ ในขณะที่ในหลายๆ ครอบครัวยังคงมีค่าใช้จ่ายอีกมากที่จำเป็นจะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน หรือการที่ผู้หญิงจะต้องทำหน้าที่เป็นทั้งแม่และเป็นพนักงานบริษัทที่จะต้องทำงานออนไลน์ขณะเดียวกันก็ต้องเลี้ยงลูกไปด้วย ทีมงาน WOW2 ตระหนักถึงความสำคัญของผู้หญิงธรรมดาและผลกระทบที่พวกเธออาจได้รับในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคร้าย ณ ปัจจุบัน ดังนั้น ทีมงานจึงพิจารณาร่วมกันจัดทำโครงการนี้ขึ้นมา โดย spotlight ไปที่ผู้หญิงธรรมดาและผลกระทบช่วงโควิด-19 ควรค่าแก่การนำมาถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตของผู้หญิงในอีกแง่มุมหนึ่งให้สังคมได้รับรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของพวกเธอเหล่านี้ไปพร้อมกัน

ทีมงาน WOW2
8 มีนาคม 2564

Women Leading Our Connected World

ประมวลภาพกิจกรรม WOW1

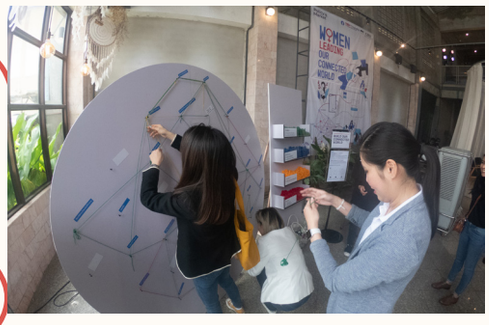

WOMEN
LEADING
OUR

Market
TEDxChiangMai
CMU
WOMEN
LEADING
OUR
CONNECTED
WORLD

WOW'S
MAZE
"เราเลือกทางเดิน หรือทางเดินกำหนดพาเราไป"
ไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชาย ทุกๆ คน ต่างมีทางเดินของตัวเอง
เส้นทางอาจทับซ้อนกันบ้างหรือแบ่งแยกกันไป
ร่วมกันสำรวจเรื่องราวระหว่างเส้นทาง
ในห้วงเวลาชีวิตของพวกเรากันที่นี่

WOW'S
MAZE

Open Bag Challenge

#ผู้หญิงแบกความหวังอะไรไว้ในกระเป๋า

เราออกแบบแคมเปญนี้ขึ้นมาเพื่อให้ผู้หญิงได้แชร์ว่าพวกเธอจะต้องพกพาความหวัง ความกังวลอะไรออกจากบ้านบ้างในแต่ละวัน ความตั้งใจแรกเราอยากให้ผู้หญิงออกมาร่วมสนุก และแบ่งปันเรื่องราวของพวกเธอผ่านสิ่งของที่พวกเธอใช้ เพื่อที่เราจะได้เห็น common hope and common fear ว่าแท้ที่จริงแล้วผู้หญิงกังวลอะไรอยู่กันแน่พวกเธอถึงต้องพกพาสิ่งเหล่านี้ติดตัวไปด้วยหากเป็นผู้หญิงแต่ละช่วงวัย และมีบทบาทที่แตกต่างกัน พวกเธออาจจะจำเป็นที่จะต้องพกพาอะไรไปกับพวกเธอบ้าง

นักเรียน – เด็กหญิงที่ต้องแบกความฝันและความหวังออกจากบ้าน พวกเธอจะต้องพกพาอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการเรียน หนังสือเรียนหนักๆ หรือนมกล่องเพื่อดื่มระหว่างทางที่จะไปโรงเรียน

นักกีฬา – ผู้หญิงที่มีความคล่องตัวสูง ในบางครั้งพวกเธออาจจะต้องพกผ้าอนามัยแบบสอด เพราะเธอคือนัดกีฬาว่ายน้ำ หรือพกยาคลายกล้ามเนื้อต่างๆ เพื่อที่พวกเธอจะได้รักษาตัวเองได้หากเกิดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อมกีฬา

นักเดินทาง – สำหรับการออกเดินทางในแต่ละครั้ง การเตรียมความพร้อมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้หญิง โดยเฉพาะผู้หญิงที่ชอบเดินทางท่องโลกในกระเป๋าของพวกเธออาจจะพกพาสปอร์ทไว้ตลอดเวลา ในขณะที่บางคนแม้แต่โอกาสที่จะได้ออกไปผจญโลกยังไม่มี

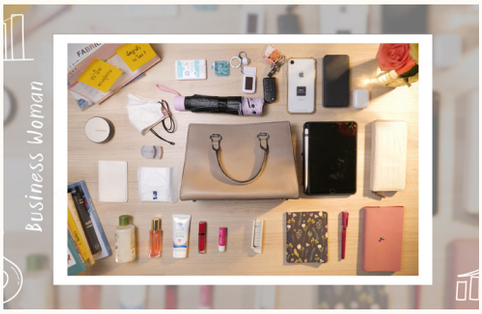

นักธุรกิจ - ผู้หญิงสายธุรกิจ พวกเธอคือเจ้าแม่ด้านความเนี้ยบ หรือบางคนอาจจะไม่เนี้ยบ แต่สิ่งที่เราเห็นเหมือนๆ กัน คือ พวกเธอก็คือผู้หญิงธรรมดาที่พกพาผ้าอนามัยออกไปทำงานด้วย ช่วงที่เป็นวันนั้นของเดือน ในกรณีนี้เธอก็คือผู้หญิงธรรมดาที่ประกอบอาชีพเป็นนักธุรกิจแค่นั้น

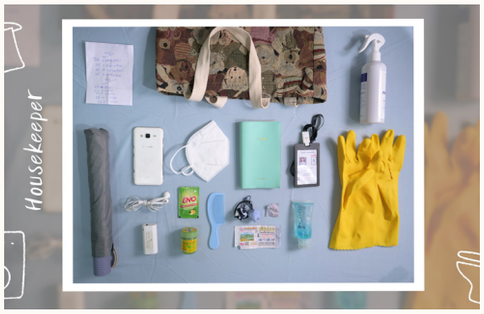

แม่บ้าน – อาชีพที่ต้องใช้แรงงาน ทว่าพวกเธอกลับเรียบง่าย พกพาเฉพาะสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น จากกลุ่มตัวอย่างเราพบว่าแม่บ้านกลุ่มนี้พวกเธอมักที่จะเสี่ยงโชคด้วยหวยรัฐบาลด้วยความหวังว่าเธอจะเป็นผู้โชคดีสักครั้ง ในขณะเดียวกันเวลาทำงานพวกเธอก็เต็มที่มากๆ บางคนถึงขั้นพกถุงมือทำความสะอาดติดตัวไปด้วย

ช่างแต่งหน้า – กลุ่มตัวอย่างที่เราเลือกมาพวกเธอมักจะพกพากระเป๋าอยู่ 2 ใบ ใบหนึ่งใช้สำหรับส่วนตัว อีกใบหนึ่งคือเครื่องสำอางเอาไว้แต่งหน้าให้ลูกค้า อุปกรณ์ในการแต่งหน้าสำหรับเธอจึงมิได้ใช้เพื่อความความสวยงามให้กับตัวเองเท่านั้น หากแต่ยังเป็นอาชีพเพื่อหาเลี้ยงชีพของเธอด้วย

คนส่งอาหาร – ปัจจุบันอาชีพ Food Delivery กำลังเป็นที่นิยม โดยเฉพาะในช่วงวิด-19 ที่โรคระบาดเป็นโรคที่ติดต่อกันได้ง่าย คนส่วนใหญ่จึงอยู่บ้าน และสั่งอาหารมารับประทาน ผู้หญิงบางกลุ่มก็ออกมาทำงานเป็นคนส่งอาหารด้วย เพราะอาชีพนี้ไม่ได้จำกัดเพศ เพียงแต่คุณจะต้องมีโทรศัพท์มือถือที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ และมียานยนต์ที่จะสามารถนำอาหารไปส่งให้ลูกค้าได้ คุณก็ทำงานนี้ได้แล้ว ผู้หญิงในกลุ่มนี้ไม่มีความซับซ้อน พวกเธอจะพกพาแต่ของที่จำเป็นเท่านั้น หรือบางคนอาจจะพกถุงใส่ใส่เงินทอน เพื่อที่จะทอนลูกค้าได้ง่าย นั่นก็คืออาชีพของเธอ

คุณครู – อาชีพนี้เมื่อเทียบกับนักเรียน คุณครูจะเริ่มพกยา มีตารางสอน ใบเกรด เพื่อให้คะแนนเด็ก และอื่นๆ แล้วแต่รสนิยมการใช้ชีวิตของแต่ละคน แต่แค่มีใบเกรดอยู่ในกระเป๋าพร้อมกับตารางสอน เราก็สามารถอนุมานได้แล้วว่า สตรีท่านนั้นต้องมีอาชีพเป็นครูบาอาจารย์อย่างแน่นอน

หญิงชรา – จากกลุ่มตัวอย่าง เราพบว่าหญิงชรามักจะพกพายาเป็นจำนวนมาก บ้างก็สามารถใช้สมาร์ทโฟนได้ แต่ส่วนใหญ่มักจะใช้เป็นมือถือรุ่นปุ่มกด คุณยายที่เราเข้าไปคุยด้วย แจ้งว่าเธอใช้โทรศัพท์เพียงแค่โทรคุยกับบุตรหลานแค่นั้น บางคนไม่กล้าจับสมาร์ทโฟนเพราะกลัวจะพังเพราะใช้ไม่เป็น

จะเห็นได้ว่า แค่สิ่งของในกระเป๋าไม่กี่อย่างก็สามารถบ่งบอกถึงบุคลิก นิสัย หรือแม้แต่อาชีพของผู้หญิงคนนั้นๆ ได้ รวมถึงบางสิ่งที่เธอเหล่านั้นมีร่วมกัน ถึงแม้จะมีช่วงวัยหรือบทบาทที่แตกต่างกันออกไปที่สะท้อนภาพความคิดความเชื่อ รวมถึงมิติทางสังคมที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อน หากจะตั้งคำถามต่อว่า กิจกรรมนี้เกี่ยวข้องกับผู้หญิงธรรมดาและโควิด-19 อย่างไร กลุ่มของพวกเราพบว่าผู้หญิงทุกคนพกหน้ากากอนามัย และส่วนใหญ่พกเจลแอลกอล์ ซึ่งก่อนหน้านี้ พวกเธอยอมรับว่าไม่คิดที่จะสิ่งของสองสิ่งนี้เลย บ้างก็ตอบว่าพวกเธอจะพกหน้ากันฝุ่นแค่ในช่วงที่ PM 2.5 มีค่าสูงมากๆ แค่นั้น ปัจจุบัน หน้ากากอนามัยและเจลแอลกอฮอล์ ถือเป็น item หลักสำหรับเราทุกคน นั่นก็สะท้อนให้เห็นแล้วว่า COVID-19 มี impact ต่อการใช้ชีวิตของเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทุกวันนี้คนไทยก็ออกบ้านด้วยการใส่หน้ากากอนามัยกันจนเป็นปกติแล้ว เช่นเดียวกันกับการล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ในทุกสถานที่ที่เป็นพื้นที่สาธารณะ เป็นต้น

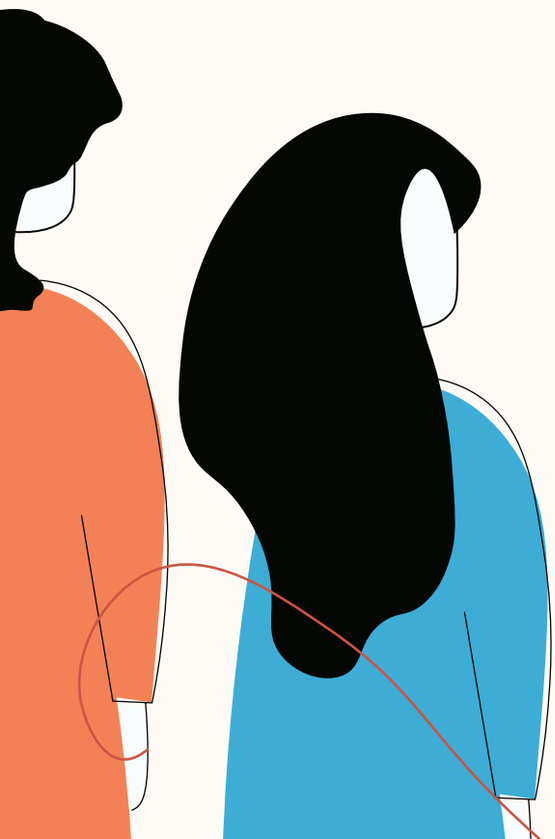

Women Li(fe)brary

สารคดีสั้นชุด Women Li(fe)brary ถูกสร้างและออกแบบขึ้นมาเพื่อตามติดชีวิตของผู้หญิง 9 คน 9 ช่วงวัย โดยถ่ายทำบุคคลต้นเรื่องที่คัดสรรมาแล้วอย่างดี อายุตั้งแต่ 0-10 ไปจนกระทั่ง 80 ถึง 100 ปี เพื่อติดตามว่าพวกเธอใช้ชีวิตอย่างไรใน 1 วัน

ในขณะเดียวกัน ระหว่างที่ดำเนินการถ่ายทำ คือ ช่วงเวลาเดียวกันกับที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ดังนั้น ภายในสารคดีสั้นชุดนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวของผู้หญิงผ่านมุมมองของการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันออกไป

ทั้งนี้ บุคคลต้นเรื่องที่อายุน้อยที่สุดของเราเป็นเด็กวัย 5 ขวบที่ต้องการทำตามความฝันโดยมีคุณพ่อคุณแม่คอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว

บุคคลต้นเรื่องคนที่สองก็เช่นกัน เธอเป็นเด็กวัยรุ่นที่มีอายุเพียง 17 ปี แต่มีความกล้าที่จะคิดนอกกรอบ และมีความพยายามที่จะทำในสิ่งที่ตนเองรัก โดยมีเป้าหมาย คือ การเป็นนักพัฒนาซอฟต์แวร์

จากความชอบมาสู่การสร้างอาชีพ บุคคลต้นเรื่องคนที่สามของเรา เป็นผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่งที่ชอบแต่งตัว เธอเรียนจบปริญญาสายสถาปัตย์ แต่ผันตัวมาเป็นแม่ค้าออนไลน์ โควิด-19 ทำให้กิจการของเธอขายดีขึ้น เธอจึงไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบมากนัก

เฉกเช่นเดียวกันกับคนต้นเรื่องคนต่อมา เธอเป็นข้าราชการสาวโสด ที่มีไลฟ์สไตล์ที่น่าสนใจมาก เพราะเธอรับหลานสาวมาเป็นบุตรบุญธรรมแบบถูกกฎหมาย ขณะที่เธอยังไม่แต่งงาน ช่วงโควิด-19 หน้าที่การงานของเธอจึงไม่ได้รับผลกระทบมากนัก หากแต่ว่าเธอจะต้องระวังเรื่องสุขอนามัยเป็นพิเศษเพื่อที่จะไม่กระทบต่อเด็กน้อยที่ตนเองรับมาเลี้ยง

บุคคลต้นเรื่องคนที่ห้า เธอมีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก เพราะเธอคือผู้พิการทางสายตาแต่กำเนิด เธอคือผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่งที่มีความพยายาม ทั้งการใช้ชีวิตประจำวัน และการอยู่รอดของครอบครัว ช่วงโควิด-19 ระบาดครั้งแรก เธอและสามีที่เป็นผู้พิการทางสายตาเหมือนกัน ได้ลงทุนเปิดร้านนวด แต่ทว่าสถานการณ์โควิดไม่คลี่คลาย พวกเขาจึงขาดรายได้ในช่วงนั่น แต่สองสามีภรรยาก็ไม่ยอมแพ้ แม้จะเป็นผู้พิการทางสายตาแต่หมอนวดตาบอดคนนี้เธอสามารถใช้โทรศัพท์ผ่านเสียงและผันตัวมาเป็นแม่ค้าขายของออนไลน์ได้อีกด้วย

คนต้นเรื่องคนที่หก เธอคือช่างเสริมสวยวัย 60 ปี ผู้มีสไตล์เป็นของตนเอง เธอคืออีกคนที่ทางทีมงานรู้สึกประทับใจมาก เนื่องจากเหตุการณ์ที่ผ่าน เธอเป็นทั้งเจ้านายที่ใส่ใจลูกน้อง เป็นช่างที่ให้ความสำคัญกับลูกค้า และเป็นแม่ที่ดีมากๆ คนหนึ่ง เนื่องจากเธอยอมสละไตหนึ่งข้าง เพื่อให้ลูกของเธอจะได้ใช้ชีวิตอยู่ต่อไป

เราเดินทางมาถึงคนต้นเรื่องคนที่เจ็ด เธอคือแรงบันดาลใจของเด็กๆ ในสถานพินิจ เพราะเธอคือครูสอนร้องเพลงที่ได้มีโอกาสเข้าไปสอนเด็กที่เคยหลงผิด โดยใช้เสียงดนตรีช่วยกล่อมเกลาจิตใจ นอกจากนี้เธอยังทำกิจกรรมประเภทจิตอาสาอีกมากมาย เธอจึงเป็นเสมือนตัวแทนของผู้หญิงธรรมดาที่มีไฟในการช่วยเหลือสังคมอย่างแท้จริง

ในขณะเดียวกัน คนต้นเรื่องคนที่แปดของเรา เธอก็เป็นอีกหนึ่งคนที่มีใจรักในงานจิตอาสา เพราะเธอคืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย และรักในงานของตนเอง ตลอดจนรักที่จะดูแลตัวเองไม่ให้เจ็บป่วย และดูดีเสมอแม้จะอายุมากแล้วก็ตาม

และคนต้นเรื่องคนสุดท้าย เธอคือคุณยายวัย 93 ปี ที่ยังดูแข็งแรงและมีความสุขกับการใช้ชีวิตมากๆ เพราะคุณยายใช้ธรรมะในการนำทางจิตใจ อยู่กับปัจจุบันขณะ และปล่อยวาง

เราจะเห็นได้ว่ากราฟชีวิตของผู้หญิงทั้ง 9 คนนี้มีความเชื่อมโยงกันอย่างน่าอัศจรรย์ใจ กล่าวคือ เด็กน้อยวัย 5 ขวบที่เริ่มหาความฝันโดยการสนับสนุนของครอบครัว เติบโตมาเป็นวัยรุ่นที่เริ่มหาแรงบันดาลใจและทดลองทำตามฝัน ต่อมาพอเริ่มเข้าสู่วัยทำงานความซับซ้อนของงานก็จะเพิ่มมากขึ้น และสิ่งที่เพิ่มขึ้นมานอกเหนือจากงาน คือ ภาระ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ในขณะเดียวกัน เราทุกคนต่างก็ดิ้นรนเพื่ออยู่รอดด้วยกันทั้งสิ้น จนบางครั้งเราอาจจะต้องสละบางอย่างเพื่อคนที่เรารัก ดังเช่นคุณแม่วัย 60 ที่ยอมสละไตข้างหนึ่งของตนเองให้ลูกเพื่อที่ลูกจะได้มีชีวิตรอดและอยู่เป็นกำลังใจแม่ ขณะที่บางคนก็รักที่จะแบ่งปันและมอบโอกาสให้กับคนที่ด้อยโอกาสหรือต้องการความช่วยเหลือ บางคนก็มีความสุขจากการเป็นผู้ให้จนรู้สึกอิ่มใจ และสุดท้ายก็กลับมาใช้ชีวิตในบั้นปลายอย่างเรียบง่าย เฉกเช่นดังคุณยายวัย 93 ปี ที่ต้องการจากไปอย่างสงบด้วยการใช้ธรรมะหล่อหลอมจิตใจ เป็นต้น

น้องอัยย์

2015

เรื่องราวของน้องอัยย์
เป็นหนึ่งในตัวแทนของเด็กน้อย
นักฝันที่มีทั้งความพยายาม

เรื่องราวของน้องอัยย์เป็นหนึ่งในตัวแทนของเด็กน้อยนักฝันที่มีทั้งความพยายามและความมุมานะ ยิ่งไปกว่านั้นคือการที่เธอมีผู้สนับสนุนฝันอย่างเป็นทางการ มีครอบครัวที่เปิดใจและช่วยผลักดันให้เด็กน้อยกล้าที่จะมีความฝัน และกล้าที่จะไล่ตามความฝันนั้น

จะมีเด็กสักกี่คนที่โชคดีแบบเด็กน้อยคนนี้ เพียงแค่ผู้ปกครองให้โอกาส ให้เด็กได้คิด ได้ลงมือทำ ได้เรียนรู้กับความรู้สึกผิดหวัง มีความสุข และสนุกกับสิ่งที่เขาชอบ ชวนให้เราได้กลับมาตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว เพราะท้ายที่สุดแล้วกำลังใจจากคนในครอบครัวย่อมส่งผลต่อความรู้สึกของเด็กอยู่เสมอ ดังนั้น เด็กจะกล้าคิด กล้าฝัน และลงมือทำในสิ่งที่ชอบได้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับการเลี้ยงดูของผู้ปกครองเป็นสำคัญ

คุณยังจำความรู้สึกตอนเป็นเด็กได้อยู่ไหม ช่วงเวลาแห่งความสนุกที่ได้เริ่มทำความรู้จักกับโลกใบใหญ่ ได้มีจินตนาการและการวาดฝันที่ไม่สิ้นสุด เหมือนกับ “น้องอัยย์” ธัญญ์รัตน์ ปัญญาสาวน้อย 5 ขวบ ที่มีใจรักการประกวดและชอบแต่งกายด้วยชุดผ้าไทย

น้องอัยย์เล่าเรื่องราวของตัวเองให้เราฟัง เธอเป็นเด็กกิจกรรมเอนเนอร์จีเยอะที่ชอบเล่นกีฬา ว่ายน้ำและเทควันโด ทั้งยังชอบเรียนเต้นรำไทยและบัลเล่ต์ แต่สิ่งที่เธอชอบทำที่สุดคือการได้ขึ้นเวทีประกวด ได้แต่งกายสวยๆ อย่างเวทีหนูน้อยนพมาศ เรียกได้ว่าถ้าน้องอัยย์ไปเยือนที่ไหนก็ต้องกวาดรางวัลกลับมา ได้ทั้งใบประกาศ ของเล่น มงกุฎ และสายสะพาย

ทุกครั้งที่น้องอัยย์ขึ้นเวทีทั้งครอบครัวก็จะพากันยกกองไปเชียร์และเป็นกำลังใจสำคัญที่คอยอยู่ข้างๆเสมอ แม้บางครั้งที่พลาดรางวัล แต่อัยย์ก็ไม่เสียใจและเลือกเดินหน้าประกวดในเวทีต่อไป

เด็กหญิงกล่าวด้วยรอยยิ้ม “คุณพ่อคุณแม่ให้หนูทำแบบที่หนูอยากทำ หนูดีใจที่หนูได้อยู่กับครอบครัวที่ดี และอยากบอกพวกเขาว่าหนูจะต้องใจเรียนต่อไปค่ะ”

ทำไมคิดแตกต่าง ถึงเป็นเรื่องที่ ผิด

เป็นประโยคคำถาม ที่ไม่มี ≠ คำตอบ

พอเราตัดเรื่องที่ว่าคนอื่นคิดยังไงกับเราออก การที่เราเป็นตัวของตัวเองแล้วไม่ได้ทำให้ใครลำบาก เราก็เป็นไปเลย มันจะเกิดสิ่งดีๆ ขึ้นอีกเยอะ

สิ่งที่หนูภูมิใจที่สุดตอนที่ไปเข้าค่ายต่างๆ ไม่ใช่ตอนที่ได้รางวัล แต่เป็นการที่เราได้เข้าร่วมกิจกรรมและได้พูดคุยกับคนอื่นมากขึ้น ความมั่นใจมันเริ่มมาเรื่อยๆ แล้วเราสามารถอยู่ในสังคมและเป็นตัวเองได้ในเวลาเดียวกัน นี่คือสิ่งที่หนูภูมิใจค่ะ

ถ้าเปรียบชีวิตเป็นเหมือนเกม คุณคิดว่าช่วงวัยไหนในชีวิตที่ผ่านด่านได้ยากที่สุด... มีหนังสือเล่มหนึ่งชื่อว่า “เพราะเป็นวัยรุ่นจึงเจ็บปวด” ก็น่าจะจริง เพราะตามทฤษฎีจิตวิทยาแล้ววัยรุ่นเป็นช่วงวัยของการเปลี่ยนแปลง ร่างกายและจิตใจเติบโตจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ เริ่มมีความคิดเป็นของตัวเอง และต้องการมีตัวตนในสังคม แต่ถ้าหากว่าตัวตนนั้นแปลกแยกจากคนอื่น หล่ะ

ชวนมาเรียนรู้เรื่องราวบทหนึ่งของ “ไนน์” สิริวิมล อำพนนวรัตน์ เด็กสาววัย 17 ปีคนนึงที่เคยท้อแท้และหมดความมั่นใจในตัวเอง เมื่อเธอรู้สึกว่าสังคมไม่ยอมรับในตัวตนของเธอ มาติดตามกันว่าเธอสามารถก้าวผ่านด่านที่ยากลำบากในช่วงวัยรุ่นนี้ไปได้อย่างไร

สาเหตุของการเป็นเด็กขี้อาย

“แกทำอะไรของแก” ประโยคดูแคลนที่ไนน์มักจะได้ยินกลายเป็นบาดแผลในใจที่เกิดขึ้นเพราะถูกคนรอบข้างตีกรอบความคิด “ไม่แน่ใจว่าเป็นเพราะเราเรียนไม่เก่งเท่ากับคนอื่นๆ รึเปล่า มันเลยทำให้เพื่อนไม่เชื่อในตัวเรา” ไนน์เล่า

“ส่วนหนึ่งหนูคิดว่ามันเกิดขึ้นจากวัฒนธรรมในสังคมที่หนูอยู่ซึ่งค่อนข้างเคร่งครัด แบบรุ่นสู่รุ่น (หรือ หัวโบราณนั่นแหละ) คนที่มีความคิดแปลกแยกกลายเป็นการไม่อนุรักษ์แบบแผนเดิม มีครั้งนึงที่โรงเรียนมีกิจกรรมทำพวงมาลัยงานลูกทุ่ง แล้วหนูทำพวงมาลัยแบบที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ ในความคิดหนูคือคนที่จะรับพวงมาลัยเค้าน่าจะอยากได้อะไรที่มันโดดเด่นกว่าคนอื่น แล้วทีนี้พวงมาลัยที่มีรูปแบบเดิมๆ มันไม่สวยสำหรับหนู หนูก็เลยทำพวงมาลัยแบบใหม่ขึ้นมา แต่เพื่อนเขาไม่ชอบแล้วก็แก้ทำใหม่หมดเลย สุดท้ายสิ่งที่หนูทำเอาไว้ก็ไม่ได้เอาไปใช้ในงานจริง”

บางครั้งที่เธอเสนอไอเดียที่แตกต่าง ทั้งเพื่อนและครูจะไม่เห็นด้วยกับความคิดของเธอ จึงไม่แปลกเลยที่ไนน์จะกลายเป็นเด็กขี้อาย ไม่กล้าทำอะไร “มีครั้งนึงที่หนูรู้สึกว่าชีวิตมันท้อแท้มาก ไม่รู้ว่าตัวเองเก่งเรื่องอะไร ไม่รู้ว่าตัวเองมีความสามารถอะไร”

สับสนจนต้องถามอากู๋

ตอนเด็กหนูคิดว่าการคิดไม่เหมือนคนอื่นมันเป็นสิ่งที่ผิด เพราะหลายคนบอกว่ามันเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ ตอนแรกหนูก็ตั้งคำถามนี้ว่าทำไมการที่เราแปลกมันถึงผิด ก็เลยลองไปหาคำตอบจากแหล่งต่างๆ ทั้งกูเกิ้ลยูทูบ หรือในหนังสือ ตั้งคำถามว่า “ทำไมคิดแตกต่างถึงเป็นเรื่องผิด” แต่ว่าหนูหาคำตอบไม่เจอ มันไม่ขึ้นว่า “ผิด” แต่มันให้คำตอบเราว่า “การคิดแตกต่างคือการคิดนอกกรอบ เป็นการสร้างสิ่งใหม่ๆ”เหมือนกับที่ครูท่านหนึ่งเคยบอกหนูไว้ว่า “ถ้าทุกคนคิดหัวข้องานวิจัยเหมือนกันหมด ก็จะไม่เกิดงานวิจัย”

อ้าว แตกต่างไม่ใช่เรื่องผิดนี่!

ครอบครัวจะบอกเราเสมอว่า “อยากทำอะไรทำเป็นในแบบที่ไนน์เป็น” ซึ่งนั่นเป็นหนึ่งในความโชคดีของไนน์ที่มีทีมซัพพอร์ตที่พยายามเข้าใจ นอกจากนั้นอีกแรงผลักดันสำคัญคือพลังแห่งการเรียนรู้ของเธอเอง

“มีวันนึงคุณแม่ซื้อหนังสือมาให้ เป็นหนังสือเกี่ยวกับการพัฒนาตัวเองของต่างประเทศ ซึ่งสรุปใจความได้ว่า ให้คุณเป็นตัวของตัวเอง โดดเด่นในแบบของตัวเอง ลงมือทำด้วยกำลังของตัวเอง และลองทำสิ่งใหม่ๆ ก้าวออกจากคอมฟอร์ตโซน จากจุดนั้นแล้วก็จากสิ่งที่เราค้นคว้าคำตอบจากหนังสือ เราคิดว่าการเป็นตัวเรามันไม่ผิดอะไรเลย แล้วมันก็ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อนด้วย”

จุดเปลี่ยนที่ทำให้มั่นใจในตัวเองมากขึ้น

เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ไนน์หลุดออกจากกรอบเกิดขึ้นตอนที่เธอได้ไปใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมใหม่ ได้พบเจอเพื่อนใหม่และเรียนรู้โลกกว้างในต่างประเทศ

"ตอนช่วง ม.4 ไนน์ไปเรียนคอร์สระยะสั้นที่ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งการเรียนการสอนจะเน้นการถกเถียงและแสดงความคิดเห็น แล้วเราก็ได้เป็นตัวแทนของคนในคลาสเพื่อไปสู้กับกลุ่มอื่น โจทย์คือให้ลองสร้างนวัตกรรมขึ้นมา เราก็ลองทำดู ตอนนั้นระหว่างที่เริ่มผลัดกันออกความคิดเห็นเราก็แอบคิดในใจว่า ถ้าเราคิดนอกกรอบเค้าจะยอมรับเรารึเปล่า แต่ปรากฏว่าเพื่อนรับฟัง แต่มันไม่ใช่ว่าสิ่งที่เราเสนอไปเพื่อนจะยอมรับ 100% มันต้องอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลด้วย พอคนอื่นคิดต่างกับเราก็ต้องยอมรับในสิ่งที่คนอื่นคิดเหมือนกันแล้วหลังจากเราผ่านกิจกรรมแสดงความเห็นกับเพื่อนๆ ได้ลองทำตามไอเดียของตัวเอง คราวนี้ผลลัพธ์ของงานที่เราทำมันก็ออกมาดีมาก แล้วกลายเป็นผลงานดีเด่น ซึ่งสิ่งที่ทำให้เราภูมิใจไม่ใช่เป็นเพราะการได้รางวัล แต่เป็นเพราะเราได้เข้าร่วมแล้วได้คุยกับคนมากขึ้น ความมั่นใจมันเริ่มมามากขึ้นเรื่อยๆ เราสามารถอยู่ในสังคมและเป็นตัวเองได้ในเวลาเดียวกัน นี่คือสิ่งที่หนูภูมิใจค่ะ"

จากตอนเด็กจนตอนนี้เปลี่ยนไปยังไงบ้าง

"พอเราตัดเรื่องคนอื่นคิดยังไงกับเราออก การที่เราเป็นตัวของตัวเองแล้วไม่ได้ทำให้คนอื่นลำบาก เราก็เป็นไปเลย มันเกิดสิ่งดีๆ ขึ้นอีก

เมื่อยอมรับและมั่นใจในตัวเองก็กล้าที่จะฝัน

ไนน์เล่าเรื่องราวความฝันของตัวเองด้วยน้ำเสียงที่มั่นใจ ทั้งยังวางแผนเอาไว้แล้วเป็นขั้นเป็นตอน "ความฝันตอนเด็กๆ อยากจะสร้างหุ่นยนต์ อยากเปลี่ยนโลก แล้วเราก็เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ความเหลื่อมล้ำ คนรวยกับคนจน เด็กและคนแก่ที่ลำบาก เราอยากให้พวกเขามีความสุข เราโตมากับคุณยายที่สอนให้เราเป็นผู้ให้ ถ้าเราให้ความสุขกับใครแล้วรอยยิ้มของเค้าก็ส่งพลังความสุขกลับมาให้เรา ตอนนี้เรากำลังอยู่ในขั้นตอนที่กำลังศึกษาหาความรู้ไปเรื่อยๆ ขั้นต่อไปก็จะลงมือทำ"

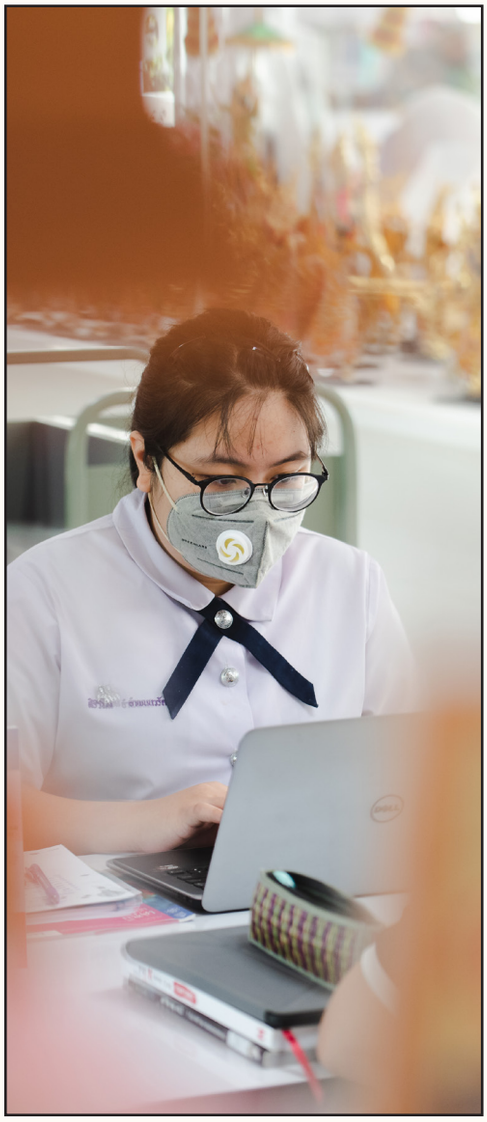

สูตรที่ช่วยให้ผ่านด่านวัยรุ่นง่ายขึ้น

หนึ่งในตัวช่วยของไนน์คือการศึกษาเรื่องจิตวิทยา “การเข้าใจเรื่องจิตวิทยาเป็นสิ่งที่ทุกคนควรจะรู้ เป็นพื้นฐานในการศึกษาเกี่ยวกับตัวเอง ว่าเราเป็นคนอย่างไร แล้วคนอื่นเป็นยังไง จิตวิทยาสำหรับหนูคือการปรับตัวเข้ากับสังคม ทำให้เราสามารถคุยกับคนอื่นได้ เข้าใจคนอื่นมากขึ้น ไม่ใช่เพียงแค่การรู้จักเพียงเปลือกภายนอก”

ช่วงโควิด-19 ได้กักตัวฝึกวิชา

การเรียนช่วงโควิดมันเปลี่ยนเป็นรูปแบบออนไลน์ ซึ่งก็มีความเห็นส่วนหนึ่งที่บอกว่าเรียนออนไลน์มีประสิทธิภาพน้อยกว่าแบบธรรมดา และมีโอกาสที่เด็กจะไม่ตั้งใจเรียน แต่สำหรับมุมมองของหนู หนูมองต่าง เพราะว่าการเรียนออนไลน์ช่วยให้หนูประหยัดเวลาการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน แล้วก็ทำให้หนูกล้าถามคำถามอาจารย์ในคาบเรียนมากขึ้น เพราะระหว่างที่เรียนเพื่อนส่วนใหญ่ไม่เปิดกล้องเราเลยรู้สึกว่าขนาดห้องเรียนมันเล็กลง นั่งเรียนอยู่กับคนไม่กี่คน เลยทำให้เรากล้าที่จะตั้งคำถามมากขึ้น

วิถีชีวิตของหลายคนเปลี่ยนไปหลังโควิดเข้ามา หนึ่งเลยคือทำให้ใส่ใจเรื่องของสุขอนามัยมากขึ้น เช่น การล้างมือเป็นประจำ มันเป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานอยู่แล้ว อีกอย่างคือช่วงเวลาที่ต้องเว้นระยะห่างนี้ ยิ่งทำให้เราอยู่กับตัวเองมากขึ้น เจอคนน้อยลง มีเวลาได้ศึกษาและโฟกัสเรื่องของตัวเอง ทบทวนสิ่งที่ผ่านมา ได้รู้ว่าสิ่งที่เราชอบจริงๆ คืออะไร

แล้วสำหรับคุณหล่ะ ช่วงเวลาไหนในชีวิตเป็นด่านที่ยากที่สุด หวังว่าเรื่องราวของเด็กสาวคนนึงจะเป็นกำลังใจให้คุณผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากนั้นไปได้ด้วยดี

CF NO CC

MY BLUE

MY BLUE

SHOP NOW

1995

“เมื่อเผชิญกับปัญหาที่ควบคุมไม่ได้ ก็ให้ลองเปลี่ยนมุมมองยอมรับและเข้าใจมันแล้วทำส่วนของเราให้ดีที่สุดก็พอ”

วุ้นเส้น

ปริยากร รัตนคุณกรณ์ บัณฑิตคณะมัณฑนศิลป์ ที่ผันตัวไปเป็นแม่ค้าขายเสื้อผ้าออนไลน์ หลังเรียนจบจนสร้างแบรนด์เป็นของตัวเอง

“เคล็ดลับความสำเร็จของเธอคือการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา คิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่อยู่เสมอเพื่อให้ลูกค้าอยากกลับมาซื้ออีกครั้ง“

ในช่วงอายุยี่สิบต้นๆ เรียกได้ว่าเป็นช่วงวัยที่เริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญในชีวิต เมื่อหลายคนเริ่มก้าวออกจากคอมฟอร์ทโซนของตัวเอง ได้ตัดสินใจลองผิดลองถูกและเลือกทางเดินชีวิตในแบบที่ตัวเองอยากจะเป็น ซึ่งสำหรับ “วุ้นเส้น” ปริยากร รัตนคุณกรณ์ ในวัย 24 ปีนั้น จุดเปลี่ยนสำคัญในชีวิตของเธอคือช่วงที่ตัดสินใจทุ่มเททำงานที่ชอบหลังเรียนจบ แม้ว่างานนั้นจะไม่ตรงกับสายที่เรียนมาก็ตามซึ่งงานที่ว่านั้นก็คือการเป็น “แม่ค้าขายเสื้อผ้าออนไลน์”

ชวนผู้อ่านมาติดตามเหตุผลและจุดเริ่มต้นที่วุ้นเส้นตัดสินใจทำอาชีพนี้เป็นมาอย่างไร

เริ่มต้นจากการเป็นงานรายได้เสริม

วุ้นเส้นเป็นคนชอบการแต่งตัวมาตั้งแต่เด็ก ทำให้เธอมีเสื้อจำนวนมากจนอยากนำมาขายต่อ แล้วคิดว่านั่นเป็นการหารายได้เสริมเท่านั้น

“น่าจะเริ่มจากที่ตอนเด็กคุณแม่ชอบแต่งตัวให้ เราก็เลยชอบเลือกเสื้อผ้าให้ตัวเอง แมตช์ชุดเลือกทุกอย่างเองตั้งแต่หัวจรดเท้า เราก็เลยมีเสื้อผ้าเยอะมากจนตัดสินใจลองขายเสื้อผ้าออนไลน์ ครั้งแรกคือตอนอยู่ ม. 5 โพสต์ขายบนเฟซบุ๊กให้กับเด็กในโรงเรียน แต่ตอนนั้นก็ยังไม่ได้คิดว่าเราจะมาถึงจุดนี้”

จากความชอบกลายมาเป็นอาชีพ

ในวัยที่ต้องตัดสินใจศึกษาต่อคุณรู้แล้วหรือยังว่าโตขึ้นอยากเป็นอะไรเชื่อว่าในตอนนั้นมีเด็กหลายคนที่หลงทางและยังหาคำตอบของอนาคตตัวเองไม่ได้ เพราะการตีกรอบและให้คุณค่าของอาชีพในสังคมไทยทำให้เด็กมีตัวเลือกอาชีพแค่ไม่กี่อย่างเท่านั้น หรือกระทั่งไม่เคย

“เอาจริงๆ ตอนมัธยมปลายที่ต้องเลือกเรียนต่อ เรายังไม่รู้ว่าตัวเองชอบอะไร หรืออยากทำอะไร แต่เรามีความเป็นศิลปินชอบศิลปะเลยตัดสินใจเลือกเรียนตามพ่อที่คณะมัณฑนศิลป์ สาขาออกแบบตกแต่งภายในมหาวิทยาลัยศิลปากร เคยคิดว่าเรียนไปก็เพื่อจะไปช่วยทำธุรกิจที่บ้านต่อ”

“เราก็ชอบคณะที่เรียนนะ ไม่ได้รู้สึกฝืนอะไร แต่มันก็ยังไม่ใช่ที่สุดจนมาค้นพบช่วงที่เรียนจบปี 2 ตอนเราทดลองไลฟ์สดขายเสื้อผ้า จุดนั้นแหละทำให้รู้สึกว่า เห้ย ชอบมากเลยอะ การได้เป็นแม่ค้าออนไลน์”

หมายความว่าระหว่างที่เรียนก็ทำงานไปด้วย

“ใช่ค่ะ ตอนแรกพอเข้าปี 1 เราตั้งใจว่าอยากจะหยุดขายออนไลน์แล้วตั้งใจเรียนให้มากที่สุด แต่สุดท้ายก็กลับมาเริ่มทำอีกครั้งพร้อมๆกับเรียนไปด้วย เริ่มจากออกไปหาแหล่งเสื้อผ้าใหม่ในกรุงเทพ จากเดิมที่เราเคยคัดจากในเชียงใหม่ก็ลุยทำคนเดียวหมดเลย”

“เราเป็นเด็กต่างถิ่นที่ไฝว้มากนั่งรถเมล์ไปตามหาแหล่งเสื้อผ้าที่มีคนรีวิวเอาไว้ แล้วแบกของกลับหอมาส่งซักรีด ช่วงแรกๆ ก็ยังไม่ค่อยหนักมาก แต่ช่วงที่เรียนปีท้ายๆ ต้องทำวิทยานิพนธ์ตัวจบไปด้วย เรียกได้ว่าหนักหนาสาหัสเลยแหละ แล้วตอนนั้นลูกค้าก็มีเยอะขึ้นและกำลังติดเราก็ไม่อยากทิ้ง”

แล้วจัดการชีวิตตัวเองยังไง

“ตอนนั้นคือไลฟ์ขายเสื้อผ้าจนถึงเที่ยงคืน แล้วหลังเที่ยงคืนเราก็นั่งทำโปรเจ็กต์เตรียมนำเสนออาจารย์ ตอนบ่ายกลับมานอน แล้วตอนเย็นก็เริ่มไลฟ์สดอีก วนลูปแบบนี้ไปเรื่อยๆ จนถึงจุดที่บอกกับที่บ้านว่า หนูไม่ไหวแล้วหนูไม่จบแล้วแน่ๆ แต่สุดท้ายก็ผ่านมันมาได้ พอเรียนจบแล้วก็เลยตัดสินใจมาทำงานนี้แบบเต็มตัว”

ทำธุรกิจส่วนตัวเจออุปสรรคยากๆ อะไรบ้าง ?

“บางครั้งก็เจอนักเลงคีย์บอร์ดคุกคาม ในระหว่างที่กำลังไลฟ์ขายของบางทีก็จะมีข้อความแปลกๆ เข้ามา อย่างเช่น “อยาก cf แม่ค้าได้มั้ย”, “สวยจัง”, “ขาว” บางครั้งก็ทักเข้ามาในแชทส่วนตัว บางทีก็มีสายโทรศัพท์แปลกๆ โทรเข้ามาตอนตีสองหลังไลฟ์เสร็จ แรกๆ เราก็กลัวมาก สุดท้ายนานวันเข้าก็เริ่มชินแล้วมองว่าตัวเค้าน่าจะมีปัญหาหรือปมด้อยอะไรบางอย่างซึ่งเราแก้ไขตรงนั้นไม่ได้ เราก็เข้าใจและคิดว่าทำส่วนของเราให้ดีที่สุดก็พอ”

รับมือกับช่วงโควิด-19 อย่างไร

ปีที่ผ่านมานี้เกิดโรคระบาดครั้งใหญ่โควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลกและในประเทศไทยเองก็ค่อนข้างเจ็บหนัก แต่กระนั้นการระบาดครั้งนี้ก็มีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบกับธุรกิจค้าขายออนไลน์

“ในช่วงล็อกดาวน์ที่ประกาศให้คนอยู่กับบ้านกันเลยเป็นโอกาสทำให้มีลูกค้าช็อปปิ้งออนไลน์มากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็มีคู่แข่งที่เริ่มหันมาทำอาชีพนี้เพิ่มขึ้นเหมือนกัน ซึ่งมันทำให้เราต้องพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา สร้างจุดแข็งให้ตัวเองคือขายราคาถูก ด้วยลักษณะของการขายแบบไลฟ์สดมันจะมีความรวดเร็ว ซื้อง่ายขายคล่อง เราก็จะเตรียมหาของแบบใหม่ๆมาเติมตลอดเพื่อให้ลูกค้ากลับมาซื้อของร้านเราอีก”

ตอนนี้มองอนาคตไว้ยังไงบ้าง

เราเพิ่งขายเสื้อผ้าแบรนด์ตัวเองคอลเลคชั่นแรกไป ซึ่งก็ได้รับการตอบรับจากลูกค้าดีมาก ในอนาคตมีแผนว่าจะสร้างแบรนด์ตัวเองให้แข็งแรงขึ้นแล้วกระจายสินค้าออกไปให้ตัวแทนจำหน่ายทำงานแทนเราบ้าง และอยากมีหน้าร้านเป็นของตัวเองค่ะ

หากในอนาคตคุณมีโอกาสได้ไปเจอหน้าร้านของวุ้นเส้นก็อย่าลืมแวะเข้าไปอุดหนุนกัน หากว่าเรื่องราวของผู้หญิงธรรมดาคนนี้เคยเป็นแรงบันดาลใจให้คุณกล้าคิด กล้าทำ

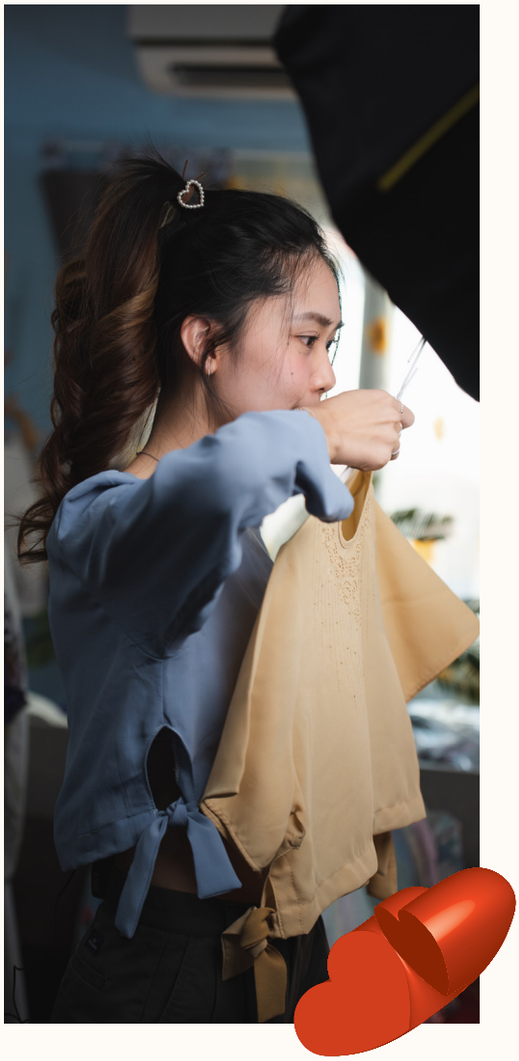

เรียนจบ นิติศาสตร์

แล้วมารับราชการ ตามที่พ่อแม่อยากให้เป็น

เคยมีคนทักว่า

“ จบใหม่ก็ไฟแรงอย่างงี้แหละ “

↳ แต่จริงๆแล้ว
เราทำงานนี้
มาเป็นสิบปีแล้ว
ก็ยังไม่เบิร์นเอาต์
ยังมีไฟและสนุกกับงานอยู่

ตอนนี้ชีวิตเราก็เต็ม ไม่ได้ขาดอะไร ไม่ได้รู้สึกแปลกอะไรเพราะว่าเพื่อนก็ไม่มี ในกลุ่มเพื่อนก็มีคนแต่งงานแค่คนเดียว สังคมที่เราอยู่คือมีการแต่งงานน้อย บางคนคือไม่มีแฟนเลยด้วยซ้ำ

“กานต์”

1981

(ฮา)

วันนี้เราได้มีโอกาสพูดคุยกับพี่สาวอัธยาศัยดี "กานต์" กานต์เทวี เกียรติกันทวงศ์ สาวโสดในวัย 39 ปี ที่มีเรื่องราวน่าสนใจและมุมมองการใช้ชีวิตแสนเรียบง่ายที่ไม่ธรรมดามาเล่าสู่กันฟัง

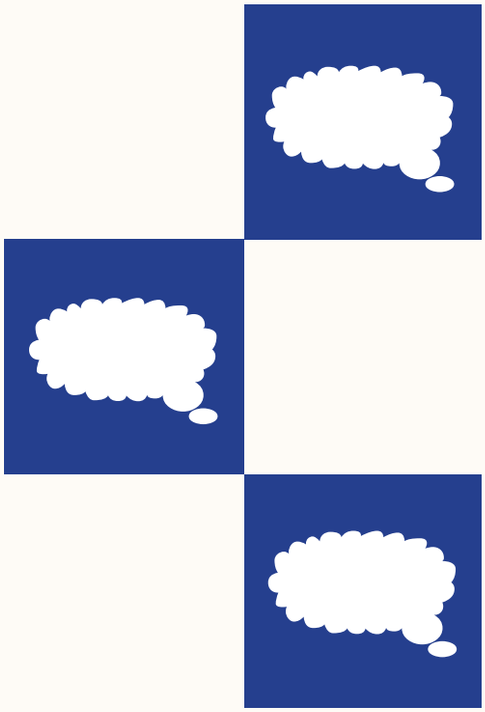

เริ่มที่แนะนำตัวกันก่อน

"กานต์เป็นพี่สาว พ่อแม่มีลูกสองคน ซึ่งพวกเขาคาดหวังอยากให้มีลูกคนนึงรับข้าราชการ เราโตมาในครอบครัวที่พ่อทำสวน ส่วนแม่เป็นแม่ค้า แล้วเค้าอยากให้เราเรียนสูงกว่าเค้า เพราะตัวเค้าเองอยากเรียนแต่ไม่ได้เรียนเพราะคุณยายมีลูกหลายคน เค้าเลยส่งเสริมให้เราเรียนมาตลอด ทั้งเรียนพิเศษ เรียนว่ายน้ำ และอะไรอีกหลายๆ อย่าง ซึ่งในช่วงยี่สิบสามสิบปีก่อนการได้เรียนเสริมแบบนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย จนสุดท้ายเราก็สอบเข้ามหาลัยติด" กานต์เล่าถึงวัยเด็กและสาเหตุที่ทำให้เลือกรับราชการ

"ต้องบอกก่อนว่าพื้นฐานเราเป็นคนหัวดีอยู่แล้ว คะแนนสอบเอนทรานซ์ก็ค่อนข้างสูง คุณแม่เลยแนะนำว่าให้เลือกเข้าคณะนิติศาสตร์ดูสิ ซึ่งตอนนั้นเราก็ไม่รู้หรอกว่ามันคืออะไร เรียนเกี่ยวกับอะไร แต่พอแม่บอกให้ไปสมัครก็ไปตามที่เค้าบอก"

ใช้ชีวิตไปตามโอกาสที่เข้ามา

กานต์ไม่ได้ใช้ชีวิตอยู่บนความคาดหวังของพ่อกับแม่ เธอเดินไปตามทางที่สามารถไปได้และทุกอย่างก็เป็นใจทำให้ได้มันมาง่ายๆ "พอใกล้เรียนจบเรารู้ข่าวว่าสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเปิดรับสมัครอยู่ ก็เลยลองไปสอบปรากฏว่าสอบครั้งเดียวติด แล้วก็ได้มีชื่อขึ้นบัญชีไว้รอเรียกเข้าทำงาน หลังจากนั้นก็เลยไปเรียนเนติบัณฑิตต่อเข้าทำงานด้านคดีที่ศาล สักพักสำนักงานฯ ก็เรียกเข้าทำงาน และเรื่อยมาจนปัจจุบัน"

อาชีพตรวจเงินแผ่นดินทำงานอะไร

“งานของเราไม่ได้เป็นงานกฎหมายธรรมดา มันคืองานตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน เช่น การสร้างถนนที่แม่ฮ่องสอนในป่า การสร้างเขื่อนกั้นระหว่างประเทศ เวลาไปตรวจสอบงานเราก็ต้องไปนอนที่ไซต์งานนั้นด้วย”

เธอยกตัวอย่างการทำงานให้เห็นภาพ “ถ้าถนนยาวสิบกิโลเราก็ต้องเดินสิบกิโล เพื่อดูว่าถนนมันทำถูกมั้ย ยาวตามจริงมั้ย ความหนาตามกำหนดมั้ย มีเสาครบมั้ย ซึ่งการตรวจสอบพวกนี้ไม่ได้ใช้ความรู้แค่ด้านกฎหมายเท่านั้น ยังมีทีมฝ่ายวิศวกร ฝ่ายบัญชี และผู้เชี่ยวชาญในสายงานที่มาทำงานร่วมกันแล้วเราค่อยตรวจสอบ”

เรียกว่างานบุกป่าฝ่าดงสุดๆ

“ระหว่างทำงานนั้นเราก็ไปลงพื้นที่จริง นอนในป่า นอนตามขอบชายแดน บางทีเราไม่รู้เลยว่าข้างหน้ามีอะไรรออยู่ จะมีข้าวกินมั้ย เราต้องเตรียมพร้อมอยู่เสมอ มันอาจจะไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ อาจจะไม่มีห้องน้ำ เพราะเราไปทำประปาภูเขา ทำเขื่อนในป่า เดินทางตามจีพีเอส หรือจะเป็นงานที่ทำในออฟฟิศก็มีคือตรวจสอบตามสำนวนว่าเป็นไปตามที่กำหนดถูกต้องมั้ย ครบมั้ย ตรวจในสิ่งที่เค้าเบิกมา”

ชอบงานที่ทำไหม

“มันเป็นงานที่มีเรื่องใหม่ให้เราเรียนรู้ได้ตลอด เช่นไปตรวจการประปา เราไม่เคยรู้เลยว่าน้ำประปามาจากไหน เราก็รู้ว่าอ๋อมันมาจากบ่อแล้วเค้าก็ต้องขุดลึกลงไป หรืออย่างตอนที่ตรวจสอบการจัดซื้อรถพยาบาล ก็ต้องศึกษาดูว่ารถจะต้องมีอะไรบ้าง เช่น เครื่องตรวจหัวใจ และอะไรที่จำเป็น คืองานตรวจสอบเป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้เรื่องใหม่ทุกวัน เพราะเราอาจจะต้องไปเจอการใช้จ่ายเงินที่หลากหลายมากเราก็ต้องไปศึกษามาเพื่อที่จะตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตรงนั้น เราจะทำยังไงให้งบประมาณนำไปใช้อย่างมีคุณค่าที่สุด”

“งานนี้ท้าทายเราทุกวัน ได้เจอสิ่งใหม่และคนใหม่ๆ แล้วเราสนุกกับการได้ทำความรู้จักกับคนเหล่านั้นที่มีความชำนาญในงานของตัวเอง มันรู้สึกแปลกใหม่และอีกอย่างคือเราได้ทำงานเพื่อประชาชน มันทำให้เรารู้สึกดี งานมันนำความภูมิใจมาให้เรา”

เคยมีคนทักกานต์ว่า “จบใหม่ก็ไฟแรงอย่างงี้แหละ แต่จริงๆ แล้วเราทำงานนี้มาเป็นสิบปีแล้ว ก็ยังไม่เบิร์นเอาต์ ยังมีไฟและสนุกกับงาน

ชีวิตส่วนตัวเป็นยังไง

ในวัย 39 ปี กานต์ตัดสินใจรับอุปการะลูกของน้องสาวเป็นบุญธรรมตามกฎหมาย “เหตุผลหนึ่งก็เพื่อช่วยเหลือน้อง เราก็ไม่ได้จะทำหน้าที่แทนพ่อแม่ของเค้าแต่มองว่าเป็นหลานที่เราอุปการะ คือเรามองในมิติเรื่องของทรัพย์สิน เรามีมากพอที่จะดูแลเค้าได้ ถึงแม้ว่าในอนาคตเราจะแต่งงานและมีลูกเป็นของตัวเองก็ยังเลี้ยงดูหลานคนนี้ได้เหมือนกัน”

ตั้งแต่ตอนเริ่มทำงานเธอก็เคยช่วยเหลือด้านการเงินกับหลานอีกคน “เคยส่งค่าเทอมให้เค้าจนเรียนจบปริญญาตรี พอจบมามีงานทำเราก็บอกเค้าว่าไม่ต้องมาตอบแทนบุญคุณนะ ลูกไปได้ลูกไปเลย”

Work Hard, Play Harder

“ตอนนี้เราไม่มีภาระหนี้สินอะไรเลย แล้วก็แบ่งเงินเลี้ยงดูพ่อแม่ได้ ที่เหลือก็ใช้เพื่อเป็นของขวัญให้ตัวเอง ทำทุกอย่างที่เป็นฟุ่มเฟือยเข้าสปา ทำผมทำหน้า กินข้าวสังสรรค์กับเพื่อน วิธีใช้เงินของเราคือพยายามจะตัดค่าใช้จ่ายจำเป็นออกไปก่อนแล้วที่เหลือค่อยเอามาใช้เพื่อตัวเองไม่งั้นคงใช้หมด”

มองอนาคตตัวเองยังไงบ้าง

“จะใช้ชีวิตให้เหมาะสม คือดูแลพ่อแม่บริวาร ข้อดีของการเป็นข้าราชการคือเราเติบโตและมั่นคง หลังเกษียณก็มีแผนการเงินรองรับ ตอนนี้พอรับเลี้ยงดูหลานก็วางแผนว่าจะต้องออมเงินเพิ่มเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของเค้า เราไม่ได้คิดว่าจะต้องร่ำรวยซื้อบ้านซื้อรถ แต่แค่อยู่อย่างไม่ลำบากในวันที่เราไม่ได้ทำงานแล้ว ถ้าห้าสิบแล้วก็คงใช้ชีวิตแบบสบายๆ ปลูกผักปลูกหญ้าในสวนของพ่อ(พ่อเป็นชาวสวนอยู่แล้ว)เพื่อความบันเทิง”

ไม่คิดจะแต่งงานหรอ

“ไม่ได้คิดว่าจะต้องโสดหรือแต่งงาน ตอนนี้เรายังไม่มีใคร แต่ถ้าเจอคนที่อยากอยู่ด้วยชีวิตเราก็คงไม่เปลี่ยนไปมาก เค้าก็ต้องยอมรับว่าเราก็เป็นแบบนี้ ต้องดูแลพ่อแม่และหลาน เราคิดไว้แล้วว่าอนาคตเราวางแผนตัวเองไว้ยังไง”

ถ้าเป็นโสดคิดว่าตัวเองจะขาดอะไรมั้ย

“ตอนนี้ชีวิตเราก็เต็ม ไม่ได้ขาดอะไร ไม่ได้รู้สึกแปลกอะไรเพราะว่าเพื่อนก็ไม่มี นึกออกป๊ะในกลุ่มเพื่อนก็มีคนแต่งงานเพียงแค่คนเดียว สังคมที่เราอยู่คือมีการแต่งงานน้อย บางคนคือไม่มีแฟนเลยด้วยซ้ำ(ฮา)”

“เรามองว่าภาระที่เรามีตอนนี้มันเป็นความโชคดี เพราะเรามีเรื่องที่ต้องทำ มีกิจกรรมให้ทำตลอดเวลา กิจกรรมแต่ละวันก็แน่นอยู่ กลับบ้านเลี้ยงหลาน พาเค้าไปเรียนพิเศษ เราโชคดีที่ได้เลี้ยงเด็กมาโดยตลอดมันก็เป็นความสนุกสนานของเรา”

ชีวิตช่วงเกิดวิกฤตการณ์โควิด-19

“เราค่อนข้างโชคดีที่องค์กรที่เราทำงานอยู่เป็นองค์กรอิสระ เค้าก็ให้เรา WFH ได้เลย ซึ่งเราก็สบายใจมากก็เก็บงานมาทำที่บ้าน แล้วยิ่งส่วนราชการเนี่ยเป็นคนกลุ่มเดียวที่ไม่ได้รับผลกระทบเลย ได้รับเงินเดือนเท่าเดิม ไม่เหมือนกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าหรืออาชีพบริการที่ถูกสั่งปิดตัว”

กานต์เลือกที่จะแบ่งปันเมื่อตนเองมีพอแล้ว “ตอนที่เริ่มทำงานที่บ้านเราไม่จำเป็นต้องใช้หน้ากากอนามัยแล้วก็เลยนำทั้งหมดที่มีไปบริจาคให้กับโรงพยาบาล จนช่วงที่ผ่านพ้นการระบาดระลอกแรกไปได้ ก็เกิดปัญหาคนตกงาน เราก็เลยเปิดที่บ้านแจกข้าวสารเดือนละ 100 กิโลกรัม กระจายข่าวออกไปให้คนในหมู่บ้านรู้แล้วจากเดิมที่เราทำบุญวันเกิดกับมูลนิธิก็เปลี่ยนเป็นทำถุงยังชีพแจกคนในหมู่บ้าน”

“เรามองว่าถ้าเรามีกำลังดูแลสังคมรอบตัวเรา แล้วคนอื่นที่มีกำลังก็ดูแลสังคมของเค้า มันจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศ ถ้าเรารอดแล้วเราไม่ได้รับผลกระทบก็ให้คิดว่ามีอะไรที่เราพอจะทำให้สังคมได้บ้าง”

“พอเกิดโควิดขึ้นเรามองชีวิตเปลี่ยนไปเลย จากที่เราใช้ชีวิตไปวันๆ ตอนนี้กลายเป็นมองว่าเรามีสิ่งที่มีค่า เราต้องกลับมาให้ความสุขกับตัวเอง วางแผนออกไปเที่ยว กลับไปหาเพื่อนเก่าที่ห่างหายกันไป ดูแลครอบครัว และที่สำคัญคือตัวเราเอง ต้องรักษาชีวิตของเราให้รอดให้แข็งแรงก่อน เพราะไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ถ้าเราแข็งแรงดีก็จะสามารถดูแลคนที่เรารักและไปช่วยคนอื่นได้”

ไปนวดกับคนตาไม่เห็น

ถ้าเขาจับผิดหรือจับถูกจะทำยังไง ?

1976

นวดคนตาบอด

บางคนก็ไม่อยากเข้าใกล้คนตามองไม่เห็นเนาะ เหมือนกับว่าเขารังเกียจ บางทีเราไปซื้อของ เค้าจะพูดว่าคนตาบอดมาแล้ว

คุณเคยจินตนาการถึงโลกสีดำไร้แสงสว่างของคนตามองไม่เห็นบ้างไหม ถ้าไม่รู้ว่ามันเป็นอย่างไร แนะนำให้ลองไปเปิดใจเรียนรู้และเปิดประสบการณ์จากสถานจำลองที่เรียกว่า “Dialogue in the dark” แล้วคุณจะเริ่มเข้าใจว่าผู้พิการทางสายตาใช้ชีวิตด้วยการผจญกับอะไรบ้าง

วันนี้เราได้นำเรื่องราวของ “หนุงหนิง” นัยนา สอนวง ผู้พิการทางสายตาวัย 44 ปี มาเล่าสู่กันอ่าน ให้คุณได้ทำความรู้จักแง่มุมหนึ่งของชีวิตในโลกสีดำ

หนุงหนิงเกิดมาพร้อมกับความพิการในการมองเห็นต่างจากทุกคนในครอบครัว ในวัยเด็กเธอจึงถูกจำกัดให้อยู่แต่กับบ้าน เพราะโลกข้างนอกเต็มไปด้วยอันตรายสำหรับเด็กที่มองไม่เห็น ที่น่าเศร้ายิ่งไปกว่านั้นคือหนุงหนิงต้องรับฟังเสียงแห่งความเหินห่างของคนรอบตัวจนชินชา

“คนตาดีบางคนก็ไม่อยากเข้าใกล้คนตามองไม่เห็นเนาะ เหมือนกับว่าเขารังเกียจ บางทีเราไปซื้อของ เค้าจะบอกว่าคนตาบอดมาแล้ว เค้าก็จะหนีพวกเราไปหมดเลย แม้กระทั่งญาติพี่น้องเรา บางคนก็ยังยอมรับเราไม่ได้” หนุงหนิงเล่าถึงเรื่องที่เสียใจที่สุด

ตัวเธอสามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติเพียงแต่การทำกิจกรรมต่างๆ นั้นจะช้ากว่าคนทั่วไปเท่านั้น แม่สอนให้เธอดูแลตัวเองตั้งแต่ยังเล็ก สอนทำกับข้าว ซักผ้า รีดผ้า และเธอยังปั่นจักรยานได้อีกด้วย ถึงตามองไม่เห็นเราก็ยังเดินทางไปได้ เพียงแต่ต้องอาศัยคนตาดีช่วยอย่างเวลาข้ามถนนหรือไปสถานที่ๆ ไม่เคยไป

เมื่ออายุได้ 15 ปี หนุงหนิงไปสมัครเรียนการใช้อักษรเบลล์ ทว่าด้วยความที่อายุเยอะแล้วทำให้ยากต่อการเรียนรู้ จึงหันเหไปเรียนดูดวงจากวันเกิดแทนแล้วทำเป็นอาชีพอยู่ช่วงหนึ่ง ไม่กี่ปีจากนั้นเพื่อนของเธอก็ชวนไปเรียนนวดแผนไทยที่เชียงใหม่ เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วเธอก็ยึดเป็นอาชีพหลักตั้งแต่นั้นมา

พอเริ่มทำงานไม่นานหนุงหนิงก็ได้พบกับคนรักและแยกตัวออกมาร่วมกันสร้างครอบครัวของตัวเอง “ตอนคลอดลูกคนแรกเพื่อนบ้านมารุมดูกันเต็มไปหมดเลย เค้านึกว่าลูกจะเหมือนเรา มีบางคนก็พูดแซวว่าลูกเกิดมาหน้าตาดีนะ เราดีใจมากที่ลูกเราไม่เป็นอะไร” หนุงหนิงเล่าอย่างยินดีที่ลูกไม่ต้องลำบากเหมือนเธอ

เมื่อถึงเวลาสมควรให้ขยับขยาย หนุงหนิงก็ตัดสินใจเปิดร้านนวดของตัวเอง “แต่เดิมเราทำงานร้านนวดมาได้ 17 ปี พอลูกเริ่มโตแล้วก็มาเปิดร้านเอง” แต่แล้วก็ต้องเจอมรสุมจากโควิด-19 ระบาด “พอเปิดร้านเองได้สองเดือนครึ่ง ตอนแรกก็รายได้โอเค แต่พอโควิดมาธุรกิจก็ได้รับผลกระทบ แต่ทำยังไงได้ เราก็ต้องสู้ๆ เนาะ เพื่ออนาคตของเรา เราก็คุยกับแฟนว่า “เดี๋ยวอะไรก็คงจะดีเอง” หนุงหนิงพยายามมองเหตุการณ์ในทางบวก

ช่วงที่ร้านถูกปิดเธอก็ได้ยินจากในเฟซบุ๊กว่ามีคนเริ่มมาขายของออนไลน์กันมากขึ้น จึงเกิดไอเดียว่าอยากจะขายของออนไลน์บ้าง เลยเริ่มจากการให้ลูกค้าพรีออเดอร์ทางไลน์ ถามลูกค้าว่าอยากได้อะไรบ้าง ต้องการซื้ออะไร จากนั้นเธอจึงไปสั่งที่ร้านค้าแล้วนำสินค้ามาถ่ายรูปแพ็คของส่ง

ซึ่งการขายของออนไลน์ของหนุงหนิงนั้นเธออาศัยลูกหรือคนตาดีที่จ้างมา ให้ช่วยพาไปซื้อของและแพคของให้ ส่วนการสื่อสารกับลูกค้า หนุงหนิงใช้โทรศัพท์ที่สามารถสั่งการด้วยเสียงในการติดต่อความเป็นผู้พิการทางสายตาไม่ได้เป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิตของเธอ เพราะเธอเลือกที่จะเรียนรู้ และอยู่กับมันอย่างมีความสุข เธอมักจะมีพลังบวกในการใช้ชีวิตเสมอ เพราะเธอคือนักสู้ที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ

หากว่าในอนาคตสถานการณ์โควิดจะยังไม่คลี่คลายยังไงเราก็ต้องสู้ มีอะไรที่พอจะทำได้ก็ทำ รับทั้งลูกค้านวดและลูกค้าที่สั่งซื้อของ “สู้ๆ นะคะ อย่าท้อ เราก็สู้ถึงที่สุด บางทีเราก็ท้อ แต่ก็ให้จำไว้ว่าเรายังมีกำลังใจจากครอบครัวและเพื่อน” หนุงหนิงทิ้งท้าย ให้กำลังใจผู้อ่านทุกท่าน

ช่างทำผมประสบการณ์กว่า 30 ปี ที่มีลูกค้าประจำมาตัดผมด้วย ตั้งแต่เด็กจนโต

ป้าไหม

เวลาเราทำงานก็มองที่ลูกค้าอย่างเดียว อยากให้เค้าถูกใจที่สุด ไม่ได้มองที่เม็ดเงิน ถ้าเราคิดถึงกำไรขาดทุนมากเกินไปบางทีงานมันก็ไม่เดิน

หัวใจสำคัญของงานบริการคือ “รักลูกค้าให้มากที่สุดฟ” เทคแคร์ ดูแล ใส่ใจ แล้วเค้าจะกลับมาหาเราเอง

1960

หากมีคนตั้งคำถามว่า “ใครรักงานที่ตัวเองทำอยู่ตอนนี้บ้าง” หนึ่งในคนที่ยกมือตอบก็คงจะเป็น “ป้าไหม” พิศมัย ธิติทวีพันธ์ ช่างทำผมอายุ 60 ปีเต็ม สาวสูงวัยลุคสุดคูล เจ้าของร้านทำผมเจ้าดังที่อยู่คู่เมืองเชียงใหม่มานานกว่า 30 ปี

เส้นทางสู่การเป็นช่างตัดผม

ป้าไหมจบด้านการตลาด จากเทคโนฯ ระดับ ปวส. สมัยก่อนยังไม่มีมหาวิทยาลัย จบมาปุ๊ปแฟนป้าเป็นช่างทำผม ป้าก็เลยสนใจทางนี้ พอดีเจ้าของร้านเค้าจะขยายสาขา เราก็เลยใส่ทุนไปหุ้นกับเขา พอฝึกประสบการณ์ได้พักนึงแล้วก็แยกออกมาเปิดร้านเป็นของเราเอง เริ่มจากร้านเล็กๆ ก็ขยับขยาย เติบโตมาเรื่อยๆ

ถึงจะเริ่มสนใจงานจากคนใกล้ตัวแต่ตัวเธอกลับหลงรักงานนี้มาก “ชอบมากเลย มันสนุก” ป้าไหมกล่าว ตอนแรกเราอยู่ร้านเดิมเราก็ทำหน้าที่บริหารร้านให้เค้า เราเลยเห็นตั้งแต่ขั้นตอนแรกว่าเวลาเริ่มเปิดร้านทำยังไง พอมาเปิดเองเราก็รู้ว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง

เคล็บลับธุรกิจยั่งยืน

ตามวิธีการทำงานของป้าไหม เธอให้คำแนะนำว่าต้อง “รักลูกค้าให้มากที่สุด” เทคแคร์ ดูแล ใส่ใจ แล้วก็คิดราคาไม่แพง เราไม่เน้นกำไร รายได้ดีไม่ดีมันขึ้นอยู่กับเราหมดเลย มันเกี่ยวกับฝีมือเราด้วย ทรงผมลูกค้าเราเท่ๆ ทั้งนั้น (ยิ้ม)

มีลูกค้าคนนึงที่เราตัดผมให้เค้าตั้งแต่ยังเล็กๆ แล้วเค้าก็ตัดผมกับเรามาตลอด บางคนก็พาลูกพาหลานมาให้เราตัดด้วย

นอกจากการทำร้านเสริมสวยแล้ว ป้าไหมก็มีไอเดียเปิดเกสต์เฮ้าส์รับนักท่องเที่ยวเป็นรายได้หนุนธุรกิจหลัก ช่วยแบ่งเบาภาระค่าผ่อนตึก “เราก็ตัดผมลูกค้าแล้วก็มีลูกค้ามาเช็คอินด้วยตัวเองสนุกดีค่ะ ทำควบคู่กันไป”

โควิด-19 ทำพิษ

“ช่วงโควิดระบาด รัฐบาลได้ประกาศปิดร้านไป 40 วัน ระหว่างนั้นป้าก็ดูแลลูกค้าเกสต์เฮ้าส์ที่เหลืออยู่ ส่วนลูกจ้างในร้านก็แยกย้ายกันกลับบ้าน ต่างคนต่างไป เมื่อกลับมาเปิดร้านได้อีกครั้ง ลูกค้าที่แวะเวียนมาใช้บริการก็ไม่เหมือนเดิม เพราะส่วนใหญ่เค้ายังกลัวอยู่มาก ที่เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ก็หายหมดเลย เราเองก็กลัว” ป้าไหมเป็นหนึ่งในผู้ประกอบการที่ต้องขาดรายได้เพราะโรคระบาดใหญ่ที่มาเคาะประตูโดยไม่ทันตั้งตัว

อย่างไรก็ดี พอรัฐบาลเริ่มคลายล็อกดาวน์ ธุรกิจก็เริ่มฟื้นตัว ลูกค้าเริ่มกลับมาใช้บริการที่ร้านเหมือนเดิมทั้งร้านตัดผมและเกสต์เฮ้า เรียกได้ว่าแผนมัดใจลูกค้าของป้าไหมที่ผ่านมากลายเป็นผลดีในช่วงขาลงแบบนี้ “ธุรกิจเราได้รีวิวจากลูกค้าดีตลอด ก็เลยมีลูกค้าใหม่เข้ามาเรื่อยๆ”

“เวลาเราทำงานก็มองที่ลูกค้าอย่างเดียว อยากให้เค้าถูกใจที่สุด โดยที่ไม่ได้มองที่เม็ดเงิน ถ้าเราคิดถึงกำไรขาดทุนมากเกินไปบางทีงานมันก็ไม่เดิน”

> ป้าไหม อายุ 61 ปี อาชีพช่างเสริมสวย เปิดร้านเสริมสวย มะซาลอน ตั้งแต่ปี 2529 จนกระทั่งปี 2542 ลูกสาวคนเล็กของป้าไหม อายุ 7 ขวบ ป่วยเป็นโรคไตวายระยะสุดท้าย ทางการแพทย์ลงความเห็นว่าให้ครอบครัวทำใจ แต่ป้าไหมไม่ยอมแพ้ จึงบริจาคไตของตัวเองเพื่อรักษาชีวิตให้ลูกสาว ปัจจุบันลูกสาวคนเล็กของป้าไหมมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ รวมไปถึงตัวป้าไหมเองด้วย

ครูดนตรีที่ใช้เสียงเพลงกล่อมเกลาจิตใจและนำทางแก่เหล่าเด็กน้อยที่หลงทาง

ในวัย 61 ปี สิ่งสำคัญที่ครูได้เรียนรู้คือ

"สุขจริงแท้ในชีวิตคน จะค้นเจอได้ไม่ไกล อยู่ในใจของคนรู้จักเพียงพอ" มันเป็นเพลงน่ารักมาก ใช้ได้ทุกที่ อย่างอารมณ์ของคนเรา รัก โลภ โกรธ หลง บางทีมันก็แค่ต้องพอดีๆ อย่าไปปรุงแต่งมันมากเกินไป

1959

"ปัจจุบันขณะ" เราเรียนรู้ว่าการที่เราอยู่กับปัจจุบันขณะและทำสิ่งที่อยู่ตรงหน้าเราให้ดีที่สุดเนี่ยเป็นสิ่งที่มหัศจรรย์

“นลี อินทรนันท์” หรือ “ครูเบลล่า” ในวัย 61 ปี ยังคงเป็นผู้หญิงที่เปี่ยมล้มด้วยพลังกายและใจ พร้อมจะทำงานเพื่อสังคม จากอาชีพครูสอนร้องเพลงโรงเรียนดนตรีสู่การทุ่มเททำงานจิตอาสาเกือบเต็มตัวในช่วงยี่สิบกว่าปีที่ผ่านมา โดยใช้ดนตรีที่เป็นอาวุธถนัดในการเชื่อมโยงกับสังคม

จุดเริ่มต้นทำงานจิตอาสา

ครูเบลล่าได้นิยามคำว่าจิตอาสาว่าคือ “การที่เราอุทิศเวลาของตัวเอง พลังของตัวเอง กิจกรรมที่เราทำไปโดยที่ไม่เรียกร้องค่าตอบแทนไปช่วยเค้า ช่วยทำให้สิ่งนั้นสิ่งนี้ได้เกิดขึ้นโดยไม่เรียกร้องค่าตอบแทน”

เมื่อ 18 ปีที่แล้ว ครูไปช่วยพัฒนาเยาวชนที่วัดป่าแดง พระท่านมีปัญหาในการชักชวนให้เด็กมาเรียนธรรมะ ครูเลยอาสาไปว่าจะช่วยเอาดนตรีเข้าไปสอนด้วย ให้เด็กได้เรียนธรรมะตอนเช้า แล้วเรียนดนตรีตอนบ่าย ก็เข้าท่ามาก มีเด็กสนใจมาเรียนกัน

ครูสอนให้เค้าเล่นกีต้าร์ ตอนนั้นเราไฟแรงก็ลงทุนซื้อกีตาร์ใหม่ประมาณ 7-8 ตัว ให้เค้าเอากลับบ้านไปซ้อม แต่มันเกิดปัญหาเพราะการทำงานของเราไม่มีเงื่อนไข ไม่มีเบอร์ติดต่อ เป็นความสัมพันธ์แบบเชื่อใจกันอย่างนั้นเอง ในที่สุดแล้วกีตาร์ครูก็หายหมด น้องๆ ก็ไม่กลับมาอีก มันก็ทำให้ครูรู้สึกว่าตัวเองทำไม่ถูก เลยกลับมานั่งคิดว่าจะทำยังไงให้ของเราไม่หาย

ครูเลยคิดถึงที่นึงขึ้นมาได้ คือ ที่คุกเด็ก หรือสถานพินิจ จากนั้นเราเลยไปขออนุญาตเจ้าหน้าที่เพื่อจะได้ชั่วโมงสอน แล้วก็เข้าไปทำงานกับเด็กๆ ที่นั่น แล้วค้นพบว่าเด็กก็ต้อนรับอย่างดี แล้วเราก็รู้สึกว่ามีอะไรให้ได้ทำเยอะมากๆ เลยผ่านการเล่นดนตรีนี่ค่ะ

สอนดนตรี สอนให้ใช้ชีวิต

“แนวทางนึงที่เราช่วยเด็กที่ก้าวพลาดในชีวิต ด้วยการหลอกให้มาเล่นดนตรี (ฮา) มันทำให้เรามีโอกาสได้อบรมเค้า เป็นเพื่อนเค้า แนะแนวในทางดีให้เค้าได้”

หลังจากที่ลองไปทำงานอาสาที่สถานพินิจได้ 2 ปี ได้รู้จักเยาวชนในนั้นหลายคน ครูได้ตัดสินใจอุปการะต่อหลังจากที่เค้าพ้นโทษมาแล้ว 2 คน เพราะเค้าไม่มีที่พึ่ง พ่อแม่เค้าหนีไปเพราะคดียาเสพติด เราเห็นว่าเค้าเคว้งคว้างเลยอุปการะให้เค้ามาอยู่ที่บ้านครู

ส่งเสียให้เค้าเรียนมหาวิทยาลัยจนจบ แล้วเราก็ชวนกันทำร้านอาหารตั้งชื่อร้านว่า “ครูเบลล่า” ส่วนอีกคนมาจากชัยปราการ ซึ่งคนนี้มีพรสวรรค์ทางด้านดนตรี ตอนนี้ทั้งสองคนก็กลับภูมิลำเนาเดิมของเค้าไปแล้ว ไปสร้างศูนย์เด็กและเยาวชนที่หมู่บ้านเค้าเอง ด้วยกำลังทรัพย์ของครูและแนวทางในแบบที่ครูเคยทำ

โดยใช้เพลงที่สื่อสารเป็นกุศโลบายในชีวิตที่อยากให้เค้าเห็น อย่างเช่น เพลง live and learn-กมลา อยู่อย่างพอเพียง-อี๊ด ฟลาย ซึ่งในหน่วยงานที่เราเข้าไปทำงานด้วยเนี่ยเกี่ยวข้องกับคดียาเสพติด ซึ่งส่วนใหญ่แล้วพวกเค้าเข้ามายุ่งเกี่ยวเพราะหวังที่จะรวย อยากมีเงินและมีอย่างคนอื่นในสังคม แบบค่านิยมที่ผิดๆ ครูเชื่อว่าความพอเพียงมันมีอยู่ทุกที่ ทั้งสิ่งที่เราทำในชีวิต และในใจเราด้วย เราใช้เพลงนี้บ่อยมาก

“อยู่อย่างพอเพียง ใกล้ตัวความสุขยังมี อยู่อย่างพอดี ไม่มีความทุกข์ร้อนในใจ สุขจริงแท้ในชีวิตคน จะค้นเจอได้ไม่ไกล อยู่ในใจของคนรู้จักเพียงพอ”

“อยู่อย่างพอเพียง ใกล้ตัวความสุขยังมี อยู่อย่างพอดี ไม่มีความทุกข์ร้อนในใจ สุขจริงแท้ในชีวิตคน จะค้นเจอได้ไม่ไกล อยู่ในใจของคนรู้จักเพียงพอ”

มันเป็นเพลงน่ารักมาก ใช้ได้ทุกที่ อย่างอารมณ์ของคนเรา รัก โลภ โกรธ หลง บางทีมันก็แค่ต้องพอดีๆ อย่าไปปรุงแต่งมันมากเกินไป นั่นก็คืออิทธิพลของดนตรีที่ครูนำมาใช้เสมือนเป็นเครื่องมือที่เชื่อมโยงกับเด็กๆ ให้เค้าสร้างสิ่งที่ดีงามและคิดดี

ทำงานอาสาด้านสิ่งแวดล้อม

“มันมาแบบจับพลัดจับผลู” ครูเบลล่าเล่า หลังจากอุปการะเด็กสองคนนั้นแล้ว เรารู้สึกว่าข้างในจิตใจของพวกเขาต้องได้รับการเยียวยาเยอะมาก เพราะเค้าเป็นเด็กที่ถูกตีตรามาแล้ว เคยก้าวพลาดมาแล้ว ความเป็นธรรมชาติของเค้าแทบจะสูญหายไป

ครูเลยคิดว่าสิ่งที่เราจะช่วยเยียวยาให้เค้าทางความคิดและทัศนคติของเค้าได้ ให้เค้ารู้ว่าตัวเองมีค่า มันเกิดขึ้นได้ด้วยการทำงานจิตอาสา ทำให้เค้าก็เริ่มมีพื้นที่ในสังคมจากตรงนั้น มีคนมาชื่นชมสิ่งที่เค้าทำ เค้าก็เริ่มเห็นค่าของตัวเอง และกลับมาเริ่มรักตัวเอง

ระหว่างที่ทำสิ่งแวดล้อมก็เริ่มเรียนรู้ และพบว่างานด้านสิ่งวดล้อมมีอะไรให้ทำอีกเยอะมาก ยิ่งช่วงปีที่ผ่านมา เชียงใหม่มีสถิติฝุ่น PM 2.5 ที่แย่ที่สุดในโลกอยู่หลายวัน ซึ่งมันเป็นปัญหาที่หนักและน่าเป็นห่วงมากๆ ประจวบกับที่มีกลุ่ม NGO ที่ทำงานด้านนี้ เค้าเห็นศักยภาพของครูในการเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ ช่วย motivate คนอื่น ชักจูงให้มาสนใจเรื่องนี้ด้วยได้ ก็เลยมาขอให้ครูช่วย

เราตั้งกลุ่มครั้งแรกชื่อว่า “เชียงใหม่จะไม่ทน” ก็เป็นกลุ่มของนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยต่างๆ และคนเก่งหลายๆ ด้านมารวมตัวกัน มาร่วมกันทำงาน ตั้งชื่อเป็น “สภาลมหายใจเชียงใหม่” ที่แก้ปัญหาเรื่องฝุ่น เค้าก็ยกให้ครูเป็นหัวหน้าภาคเมืองในการทำงาน

เล่าปัญหาเมืองเชียงใหม่ ทั้งฝุ่น ทั้งโควิด-19

ครูพบว่ามันมีสามเรื่องหลักที่ครูอยากทุ่มเท ทำให้มันเกิดขึ้น อย่างแรกเลยคือการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ซึ่งงานจะไปได้ดีมากในช่วงหน้าฝน ต่อไปคือ โปรโมทให้คนสนใจเรื่อง zero waste (ไร้เหลือ) แยกขยะ เพราะเรื่องขยะเนี่ยเป็นปัญหาใหญ่มากของคนเชียงใหม่ สุดท้ายคือเรื่องของการรณรงค์ใช้จักรยานแทนการใช้ยานยนต์

"สำหรับครู เราคิดว่าการแพร่ระบาดของโรคมันเกิดจากการที่มนุษย์ไม่ได้ดูแลสิ่งแวดล้อมให้ดีพอ มันถึงเวลาที่ธรรมชาติบอกเราว่าเราอยู่ต่อไปแบบนี้ไม่ได้แล้ว เราต้องเปลี่ยนแปลง ถ้าเราไม่เปลี่ยนมันอาจจะแย่กว่านี้อีก"

ช่วงโควิดเข้ามาในเชียงใหม่เนี่ยมันเป็นช่วงที่ไฟป่ากำลังโหมเลย เราก็ยังไปช่วยดับไฟ ทำแนวกันไฟ โดยต้องใส่มาส์กและระวังตัวเอง

การระบาดระลอกแรกทำให้เชียงใหม่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจรุนแรงมาก ซึ่งมันก็เป็นโอกาสของโปรเจ็กต์การใช้จักรยานเช่นกัน เพราะเรื่องที่ยากที่สุดของการให้คนออกมาปั่นจักรยานกันเป็นเพราะความกลัวถนนใหญ่ที่วุ่นวาย แต่ตอนโควิดมีรถวิ่งน้อยลง ก็เป็นโอกาสให้เราได้สร้าง new normal ใหม่

เราอยากทำให้คนอื่นเห็นว่าถ้าหันมาปั่นกันมากขึ้น มันสามารถช่วยให้อุณหภูมิและฝุ่นควันลดลง ผลักดันให้รัฐบาลมองเห็นความเป็นไปได้และอาจเกิดการปรับเปลี่ยน ทำยังไงก็ได้ให้เชียงใหม่มีรถน้อยลง เพิ่มการขนส่งสาธารณะ ทำ bike lane

ช่วงนี้มันเป็นช่วงที่ไม่มีใครมาเที่ยวบ้านเราแล้ว มันก็เหมือนเป็นช่วงให้สะสางบ้าน ทำให้มันดีใหม่ แล้วตัวชุมชนเองก็ happy มาก เพราะการที่เราปั่นจักรยานไปที่ชุมชนต่างๆ ก็ทำให้พ่อค้าแม่ค้าขายของให้เราได้

ทำงานจิตอาสาต้องปล่อยวางให้เป็น

ครูเบลล่ากล่าวเตือนอุทาหรณ์ระหว่างที่ทำงานจิตอาสา "ตอนทำงานเกี่ยวกับการเยียวยาเด็กที่ก้าวพลาดในชีวิต มีเรื่องท้อแท้เยอะมาก เราพยายามแล้วแต่ในที่สุดเค้าก็กลับไปเป็นอย่างเดิมอีก ไปเมาหยำเป เสพยาเหมือนเดิม ครูเคยอยู่ในความเครียดอย่างนั้นจนป่วยมีเนื้องอกในมดลูกสามก้อน ก็ทำให้เรารู้เลยว่ามันเกิดจากความเครียดที่เข้าไปสะสม"

เราทุ่มเทแบบไม่ปล่อยวาง เรามีความคาดหวังเยอะ แล้วเราก็ผิดหวังกลายเป็นความเครียด อีกอย่างหนึ่งคือ เราสงสารสามี ซึ่งเค้าไม่ได้ร่วมหัวจมท้ายกับเราในเรื่องนี้ เพราะเค้าเป็นห่วงความปลอดภัยของครอบครัว บ้านเรามีลูกสาวด้วย มันเป็นเรื่องที่คนธรรมดาเค้าไม่ทำกัน ที่เรารับเด็กผู้ชายมาเลี้ยง ซึ่งเคยติดคุกมาก่อน

พอหลังผ่าตัด เราก็เริ่มมาคิดว่า เอ้อ เราทำไม่ถูกนะ เลยหันมาสนใจธรรมะเพื่อเยียวยาตัวเอง และตั้งสติให้ถูก เมื่อเรามาทำงานอย่างงี้เราต้องทำอย่างเต็มที่แล้วก็ต้องปล่อยวางอย่างเต็มที่ด้วย เพราะการปล่อยวางเนี่ย มันเป็นบางอ้อเลยว่าเป็นเพราะเราปล่อยวางไม่เป็นนี่เองมันถึงได้เข้าเนื้อเรา

ตั้งแต่นั้นมาก็ไปปฏิบัติธรรม มันก็ช่วยให้เราทำสมาธิ ภาวนา ฝึกหัวสมองให้ไม่คิดฟุ้งซ่าน ก็ทำให้เราสบายใจขึ้น และเก่งขึ้น ในการที่เราจะดูแลตัวเอง ไม่ให้สิ่งที่มันเป็นลบมากระทบเราได้ พอหัวถึงหมอนก็หลับสบาย ร่างกายก็แข็งแรงและจิตใจเบิกบาน

สิ่งสำคัญที่สุดที่ได้เรียนรู้ในวัยเลขหก

ครูเบลล่าตอบคำถามอย่างหนักแน่นด้วยคำว่า "ปัจจุบันขณะ" เราเรียนรู้ว่าการที่เราอยู่กับปัจจุบันขณะและทำสิ่งที่อยู่ตรงหน้าเราให้ดีที่สุด เนี่ยเป็นสิ่งที่มหัศจรรย์มาก เราได้เรียนรู้ทุกอณุของสิ่งที่อยู่รอบตัวเราได้เยอะมากๆ แล้วก็ทำให้จิตใจเราสงบ

คุณยายน้อย (72ปี)

"แม่จันทร์หอม อินทนนท์"

(แม่อุ้ยวัย)

H_2O

1948

H_2O

เรามาสมัครเป็นอาสาสมัครที่รับใช้ ชาวบ้านพอเขาเปิดรับสมัคร อสม. เราก็ไปสมัคร ไปง่ายๆ อย่างงั้นเลย

ชวนมารู้จักกับ “แม่จันทร์หอม อินทนนท์” หรือ น้อย แม่อุ้ยวัย 72 ปี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ชุมชุนบ้านแม่แก้ดหลวง ที่ยังคงความสาวกว่าผู้หญิงในวัยเดียวกันได้เพราะเธอดำเนินชีวิตอย่างอิสระ ได้เป็นตัวของตัวเอง และดูแลตัวเองเป็นอย่างดี

ถ้าถามว่าเป็นตัวของตัวเองยังไง ตอนที่เราถามถึงชีวิตแต่งงาน แม่น้อยก็ตอบกลับมาว่า “แม่ไม่คิดที่จะมีครอบครัว แม่เลือกที่จะใช้ชีวิตที่เหลืออยู่กับน้องที่โตมาด้วยกัน”

ส่วนมิติด้านชีวิตการทำงานแม่น้อยเลือกมาเป็นอาสาสมัครประจำหมู่บ้านเพราะอยากทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น “พอเขาประกาศเปิดรับสมัครอาสา เราก็ไปสมัคร ไปง่ายๆ อย่างงั้นเลย ซึ่งเมื่อก่อนใครมาเขาก็รับเข้าหมดเลย แต่ตอนนี้ไม่รับเพิ่มแล้วเพราะหมู่บ้านเรามีคนอาสาเยอะแล้ว” แม่น้อยทำงาน อสม. มานานกว่า 30 ปี มีกิจวัตรไปเดินตรวจลูกน้ำยุงลายอาทิตย์ละครั้ง เสร็จจากนั้นก็มาทำงานบ้านนิดๆ หน่อยๆ กวาดบ้าน ถูบ้าน ซักผ้า ปลูกผักเล็กๆ น้อยๆ

“ก่อนจะมาเป็นอาสาสมัคร แม่ทำสวนทำนาอยู่กับน้อง สมัยยังหนุ่มมีเรี่ยวมีแรง บางทีก็รับจ้างทั่วไป แต่พออายุเยอะแล้วเราก็พัก” แม่น้อยเล่าเท้าความ

“เรามาสมัครเป็นอาสาที่รับใช้ชาวบ้าน ภูมิใจที่ได้มาทำงานนี้ ได้เป็นประโยชน์กับผู้อื่น หน้าที่เราคือกระจายข่าวสาร ดูแลชาวบ้าน ไม่ให้มีโรคภัยไข้เจ็บ ให้คำแนะนำ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการกิน การอยู่ ดูแลผู้สูงอายุ เราไปให้คำแนะนำเค้าก็เหมือนเราได้บุญได้กุศลจากเค้ามา พอทำงานเกี่ยวกับสุขภาพเราก็ได้ระวังสุขภาพตัวเองไปด้วย ทั้งเรื่องการกินการอยู่” แม่น้อยเล่าด้วยความภูมิใจ

ในช่วงที่โควิด-19 ระบาด อสม. ก็มีหน้าที่สำคัญในการช่วยกระจายข่าวสารแก่ชาวบ้านให้ป้องกันและรักษาสุขภาพ “เราใส่มาส์กทุกวัน เลยเวลาออกไปไหน ทางเทศบาลเขาก็มาช่วย แม่ไม่ได้กังวลเพราะในหมู่บ้านเราไม่มีใครเสี่ยง”

แม่น้อยกล่าวทิ้งท้ายว่า “ขอบคุณที่ทำให้คนอื่นรู้ว่าแม่ยังมีใจรักความเป็นอสม. อยากเป็นไปตลอดชีวิต เพราะว่าใจเรารัก ก็อยากทำไปให้ถึงตลอดรอดฝั่ง”

เรื่องราวของแม่น้อยทำให้เราได้ย้อนกลับมาคิดถึงรูปแบบการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สบายๆ มีความสุขกับการรับรู้คุณค่าของงานที่ตนเองทำ รักษาเนื้อรักษาตัวให้ดี บางทีชีวิตก็คงง่ายๆ อย่างงั้นเลย

คุณพังฮวย (93 ปี)

1928

เธอเลือกที่จะยิ้ม หัวเราะและมีความสงบ
สุขกับชีวิตในทุกๆ วันที่เหลืออยู่

เมื่อชีวิตดำเนินมาจนถึงบทสุดท้าย คุณจะเลือกดำเนินชีวิตอย่างไร สำหรับคุณยายอารมณ์ดี “พังฮวย สุวานิชวงศ์” วัย 93 ปี เธอเลือกที่จะยิ้ม หัวเราะและมีความสงบสุขกับชีวิตในทุกๆ วันที่เหลืออยู่

คุณยายบอกเล่าที่มาของชื่อตัวเอง เพราะเธอเป็นลูกคนจีนเลยชื่อนี้ “พังฮวย ที่แปลว่าดอกไม้หอมค่ะ”

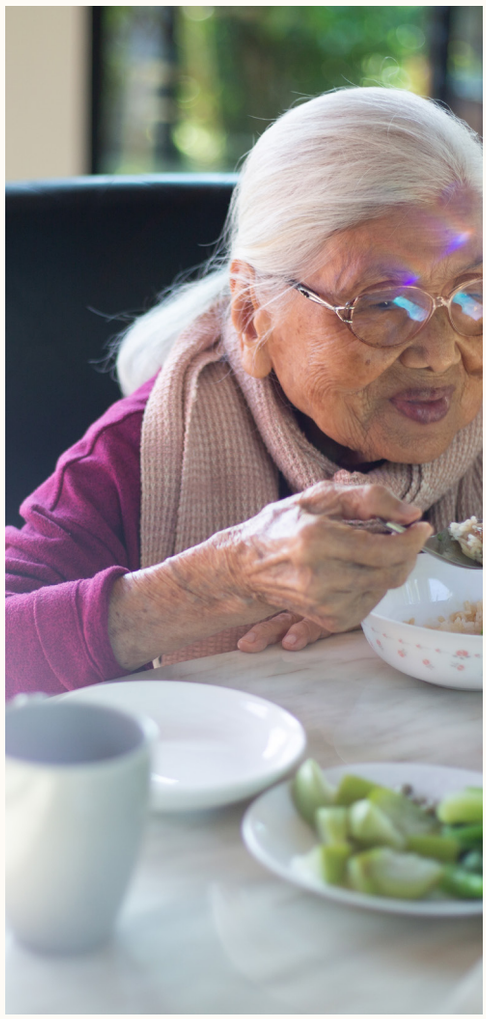

กิจวัตรประจำวันของคุณยาย

ยายมักจะตื่นมาตอนตีห้า ออกกำลังกายทำท่าทางอยู่บนเตียง แล้วก็ลุกขึ้นมาเตรียมตัวสวดมนต์ บางทียายก็ได้นำสวด เราก็ยกมือแล้วก็ภาวนา ถอดรองเท้าเดินเหยียบผืนหญ้าให้เท้าได้สัมผัสดิน หลังจากนั้นก็ออกกำลังกายเบาๆพร้อมกับทุกคนอีกครั้ง จากนั้นก็ขึ้นข้างบนมาดื่มน้ำอุ่นและน้ำผลไม้ทุกวัน

“สุขภาพยายไม่ได้เป็นอะไรเลย ไม่ต้องรบกวนใคร เด็กๆ เค้าทำงานเราก็ไม่อยากรบกวนเค้า” คุณยายยังคงดูแลตัวเองและใช้ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี แน่นอนว่าเธอมีความคิดเหมือนกับผู้สูงวัยส่วนใหญ่ที่ไม่อยากเป็นภาระให้กับลูกหลาน

คิดอย่างไรกับความตาย

เราตั้งคำถามกับคุณยายว่า “ไม่เศร้าบ้างหรือที่ลูกหลานบางคนจากไปก่อน” เธอกลับมีคำตอบที่เรียกสติคนฟัง “ก็ไม่เป็นไรนี่คะ ลูกหลานจากไป ก็เดี๋ยวยายก็ไปกับเค้าบ้าง (หัวเราะ) ยายไม่กลัวความตายค่ะ ไม่ตกใจ ไม่ได้อะไร ความตายเป็นเรื่องธรรมดานี่คะ”

“ถึงจะว้าเหว่แต่ก็ทำใจได้ พอถึงเวลาเราก็ต้องไปเหมือนเค้า ก็ตั้ง 93 แล้ว จะอยู่ไปถึงร้อยเลยหรอ (ขำ)”

เมื่อวาระสุดท้ายมาถึงคุณยายก็เตรียมเจตนารมณ์ของตัวเองพร้อม “ยายสั่งไว้เรียบร้อยแล้วว่าไม่ต้องช่วย ไม่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจหรือสายอาหาร ยายเขียนเอาไว้ ก็ยายกลัว ถึงจะยื้อไว้ได้อีกสองสามวันปะเดี๋ยวก็ต้องไปเหมือนกันสู้ ไหนๆ จะไปก็ไปเองเลย”

เผยเคล็ดลับอายุยืน

ได้พูดคุยกับคนอายุเกือบร้อยปี เราก็ไม่พลาดที่จะถามเคล็ดลับการมีอายุยืนจากคุณยาย ได้คำตอบมา ดังนี้ “ยายออกกำลังกายมาตลอด สักครึ่งชั่วโมง ทานน้ำอุ่น ทานน้ำผลไม้ กินรสจืด กินผัก กินปลา อารมณ์ดี หัวเราะเก่ง สุดท้ายคือการตั้งจิตภาวนา”

สุดท้ายนี้เราก็อยากให้คุณยายฝากข้อคิดคติเตือนใจแก่ลูกหลาน “เขย่าสติ ให้รู้สึกตัวตลอดเวลาค่ะ พุทธัง ธรรมัง สังฆัง นิพพานัง”

ความตายกับโควิดอะไรน่ากลัวกว่า

โควิดน่ากลัวกว่า เพราะมันติดต่อกันได้ แต่ถึงจะมีโควิดก็ไม่เป็นไร เราก็คุยกับลูกหลานทางโทรศัพท์แทน ไม่มีปัญหา

คณะทำงานโครงการ
WOW 2

หัวหน้าโครงการ

น.ส.ลักษณ์ชยาภรณ์ ตันศิริ

ที่ปรึกษาโครงการ

ผศ.ดร.อรอร ภู่เจิรญ
ผศ.ดร.วรรณภา ลีระศิริ
อ.ดร.พบสุข ช่ำชอง
อ.ดร.วรธิดา ไชยปะ

ผู้ประสานงานโครงการ

นายจามีกร อำนาจผูก
นางสาวธัญญารัตน์ ไชยชนะ
นางสาวอรณีย์ ไชยจิตร
นางสาวธีราภรณ์ คำใจเที่ยง
นางสาวพันไมล์ โรจนวิภาต

ฝ่าย Creative & Content

นายนิรัติกร แสงดี
นายพัทธวีร์ หงษ์เวียงจันทร์

ฝ่ายบัญชีและการเงิน

นางวชิรา ชมภูศรี ปัญสุวรรณ
นางสาวแพรทิพย์ ใจใส

Hope/Fear
online survey

#ความหวังของคุณอยู่ตรงไหน

ผ่านมาเกือบ 2 ปี แล้ว ที่พวกเราอยู่กับ COVID-19 นับตั้งแต่ที่องค์การอนามัยโลกประกาศการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 หรือ COVID-19 วันที่ 11 มีนาคม 2563

หลายประเทศเตรียมรับมือการแพร่ระบาดด้วยการออกมาตรการทางกฎหมายและมีมาตรการทางสังคมเพื่อความคุมโรค อย่างไรก็ดี การระบาดของโรค COVID-19 แม้จะเป็นปัญหาด้านสุขภาพ แต่ผลกระทบของ COVID-19 ไม่เพียงแต่จะเกี่ยวข้องกับปัญหาด้านสุขภาพเท่านั้น หากแต่ COVID-19 ยังกระทบต่อความรู้สึกของคนอันเนื่องจากมาตรการการควบคุมโรคของรัฐบาล และความพยายามในการลดจำนวนผู้ป่วยผ่านการเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งในแต่ละพื้นที่ก็มีความรุนแรงและความเสี่ยงที่แตกต่างกันไป

ยกตัวอย่างเช่น มาตรการการควบคุมโรคของรัฐบาลไทย อาทิ การปฏิบัติตามนโยบาย Lockdown การปิดเมือง การหยุดกิจกรรมทางธุรกิจ เช่น ร้านค้า โรงเรียน และพื้นที่สาธรณะ ซึ่งมาตรการเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาคธุรกิจและบริการ รวมถึงอาชีพแม่บ้าน พนักงานออฟฟิศ พ่อค้าแม่ขาย หรือผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก อีกทั้งยังส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของทุกคน กล่าวคือ บางคนไม่สามารถออกไปทำงานนอกบ้านได้ ในขณะที่ในหลายๆ ครอบครัวยังคงมีค่าใช้จ่ายอีกมากมายที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกและความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 การปรับตัว ความกังวล และความคาดหวังของคนไทยที่มีต่อนโยบายของรัฐ ตลอดจนความคาดหวังที่เกิดจากตัวตนของตนเอง สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมมือกับบริษัท Inside the Sandbox ได้ออกแบบแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อสำรวจมุมมองของคนไทยต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ความกลัวและความต้องการในการปรับตัวเพื่อให้อยู่ร่วมกับ COVID-19 ได้อย่างปกติสุข ดังจะได้รับรู้ร่วมกันว่าคนไทยคิดเห็นอย่างไร #เมื่อโควิดกลายเป็นวันธรรมดา และเราจะได้ทราบร่วมกันว่า #ความหวังของคุณอยู่ตรงไหน ในแบบสอบถามชุด ME: My Entity Survey (EP0: เมื่อโควิดกลายเป็นวันธรรมดา)

CMU
SCHOOL OF PUBLIC POLICY

www.spp.cmu.ac.th

Chiang Mai University School of Public Policy
239 Huay Kaew Road, Muang District, Chiang Mai,
Thailand 50200 (+66) 98 815 3444
spp@cmu.ac.th
www.spp.cmu.ac.th